

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO AMERISKE BRATSKE ZVEZE — OFFICIAL ORGAN OF THE AMERICAN FRATERNAL UNION

Naslov — Address
NOVA DOBA
6232 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio
(Tel. Henderson 3889)

Ameriška bratska zveza je samo bratska
podporna organizacija brez vsakih dru-
gih primesi, in kot taka uspeva.
Ohranimo jo tako!

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of March 3rd, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925

NO. 1. — ŠT. 1.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, JANUARY 1 — SREDA, 1. JANUARJA, 1941

VOL. XVII. — LETNIK XVII.

Članstvu Ameriške bratske zveze so tu predstavljeni glavni in porotni odborniki, katerih termin se je pričel 1. januarja 1941

Glavni predsednik

Janko N. Rogelj

Glavni predsednik Janko N. Rogelj je po rodu iz vasi Primskovo pri Kranju v Sloveniji. V Ameriko je prišel leta 1913. Zadnjih 14 let zastopnik za zavarovalnico proti ognju, viharovalni in avtomobilskim nezgodam. V Ameriki opravljal sledeča dela: pomočnik na železniški progi, pomočnik v pekarni, prvi urednik dnevnika Enakopravnost, inštruktor slovenščine v Dubuque College, Iowa, pisarniški uradnik v prometnem oddelku večje tovarne v Clevelandu. Pri društvu št. 173 JSKJ večkratni predsednik in podpredsednik. Osem let glavni nadzornik. Na 16. redni konvenciji v Waukeganu, Ill., bil izvoljen za glavnega predsednika Ameriške bratske zveze.

Prvi gl. podpredsednik

Frank Okoren

Prvi glavni podpredsednik Frank Okoren je bil rojen v vasi Veliko Mlačovo v Sloveniji. Prišel v Ameriko leta 1906. Zaposlen pri American Smelting & Refining Co. v Denverju, Colorado že 34 let. Tajnik društva št. 21 ABZ v Denverju, Colo. Leta 1936 izvoljen na 15. redni konvenciji za 3. glavnega podpredsednika JSKJ. Na 16. konvenciji leta 1940 izvoljen za prvega glavnega podpredsednika Ameriške bratske zveze.

Drugi gl. podpredsednik

Paul J. Oblock

Drugi glavni podpredsednik Paul J. Oblock je bil rojen in vzgojen v naselbinu Center, okraj Allegheny v Pennsylvaniji, kjer še vedno živi. Po poklicu mehanik in operator parne lopate, vpisani pri kontraktoru za gradnjo državnih cest. Pri lokalnem društvu št. 221 JSKJ, zdaj ABZ, zavzemal razna odborniška mesta. Izvoljen za drugega glavnega podpredsednika na 15. redni konvenciji leta 1936, in ponovno izvoljen v isti urad na 16. redni konvenciji leta 1940.

Tretji gl. podpredsednik

Joseph Kovach

Tretji glavni podpredsednik Joseph Kovach je bil rojen v mestu Ely, okraj St. Louis v Minnesoti. Stalno bivač v istem mestu. Od 13. leta naprej večino zaposlen v raznih trgovinah. Od leta 1929 vodi skupno s svojim bratom grocerijsko trgovino in mesnico v Elyu. Pri društvu št. 1 zavzemal razne urade; zadnja leta predsedništvo. Vedno zelo aktiven za JSKJ. Na 16. redni konvenciji leta 1940 izvoljen za tretjega glavnega podpredsednika Ameriške bratske zveze.

Četrty gl. podpredsednik

Anton Krapenc

Četrty glavni podpredsednik Anton Krapenc je bil rojen v Clevelandu, Ohio, pa je kot deček odšel s svojci v Igovas pri Ložu, kjer je preživel 18 let, nakar se je spet vrnil v svojo rodno Ameriko. Živi v Chicagu, Ill., in je po poklicu tapetnik ali tapetirar. Večletni tajnik društva št. 70 v Chicagu in tudi tajnik federacije naših društev za Illinois in Wisconsin. Udeležuje se v delavski uniji A. F. of L., lokal št. 18, in tudi pri raznih slovenskih prireditvah. Na 16. redni konvenciji v Waukeganu je bil eden konvencijnih zapisnikarjev in tam je bil tudi izvoljen za 4. glavnega podpredsednika.

Peti gl. podpredsednik

Joseph Sneler

Peti glavni podpredsednik Joseph Sneler je bil rojen v vasi Fatrovci okraj Kolpe, občina Vinica, okraj Crnomelj v Beli Krajini. V Ameriko je prišel leta 1905. Vršil je razna dela, med njimi tudi krojaško obrt, katere je izučil, zadnjih 25 let pa je zaposlen v acetilenski tovarni v Pittsburghu, Pa. Pri društvu št. 26 že deset let predsednik. Aktiven pri pennsylvanski federaciji naših društev in pri vseh kampanjah. Večkrat delegat na naših konvencijah. Izvoljen za petega glavnega podpredsednika na 16. redni konvenciji leta 1940.

Šesta gl. podpredsednica

Mary Predovich

Šesta glavna podpredsednica Mary Predovich je bila rojena v mestu Butte, Montana, in stalno biva v svojem rodnem mestu. Po poklicu gospodinja, pred poroko pa je bila več let zaposlena v pisarni R. G. Dun & Co. v Butte, Mont. Pri društvu št. 190 je zadnja leta tajnica, prej pa je že zavzemala razne druge urade. Tekom vseh naših kampanj je bilo društvo št. 190 eno najaktivnejših in je bilo na zadnji konvenciji zastopano z največjim številom častnih delegatov.

Glavni tajnik

Anton Zbašnik

Glavni tajnik Anton Zbašnik je bil rojen v vasi Lazec, občina Dragaj pri Loškem potoku na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 1906. Delal nekaj časa v tovarni v Pittsburghu, pozneje pri Franku Sakserju in pri Francoski liniji v New Yorku, nato na bankah v Tarentumu, Pa., in Pittsburghu, za tem samostojno kot splošni zavarovalniški zastopnik in javni notar. Več let predsednik društva št. 26 v Pittsburghu. Od leta 1922 do 1925 predsednik gl. nadzornega odbora, od leta 1925 do 1930 glavni predsednik, od leta 1931 naprej glavni tajnik, ponovno soglasno izvoljen na konvenciji leta 1940.

Pomožni glavni tajnik

Frank Tomsich

Pomožni glavni tajnik Frank Tomsich, Jr. je bil rojen v mestu Ely, Minnesota. Delal od svoje mladosti v rudnikih in drugod. Izučen za električnega inženirja. Leta 1933 bil izvoljen za zapisnikarja društva št. 1 v Elyu, leto pozneje pa za tajnika, kateri urad vodi od takrat naprej. Na konvenciji leta 1936 bil izvoljen za pomožnega glavnega tajnika in na konvenciji leta 1940 ponovno izvoljen v isti urad. Na zadnji konvenciji vodil posle konvencijnega tajnika.

Glavni blagajnik

Louis Champa

Glavni blagajnik Louis Champa je bil rojen v vasi Cegelnici pri Novem mestu na Dolenjskem. V Ameriko prišel leta 1907. Delal najprej v Canonsburgu, Pa., nato v bakrenih rudnikih v Calumetu, Mich., potem približno štiri leta v železnih rudnikih v mestu Ely, Minn. Deset let nato bil zaposlen v trgovini in od 1924 naprej solastnik trgovine z železino in pohištvo v Elyu. Na konvenciji leta 1920 neuspešen kandidat za glavnega blagajnika. Nastavljen od glavnega odbora na izpraznjeno mesto glavnega blagajnika v juliju 1923. Na konvenciji istega leta izvoljen za glavnega blagajnika in od takrat naprej na vsaki konvenciji za isti urad.

Vrhovni zdravnik

Dr. F. J. Arch

Vrhovni zdravnik dr. F. J. Arch je bil rojen v Pittsburghu, Pennsylvania. Po predhodnem šolanju graduiral za doktorja medicine na univerzi v Pittsburghu leta 1926. V ameriški armadi leta 1918 kot redov. Prvi poročnik zdravniške rezerve 10 let; zdaj na neaktivni listi. Zdravnik v štabu otroškega oddelka javnega zdravstva v mestu Pittsburghu. V zdravniškem štabu splošne bolnišnice St. John's v Pittsburghu. Od januarja 1929 naprej vrhovni zdravnik naše organizacije. Svoječasno član eksekutivnega odbora Pennsylvanskega bratskega kongresa.

Urednik-upravnik

Anton J. Terbovec

Urednik-upravnik Nova Doba Anton J. Terbovec po rodu iz Loke pri Zidanem mostu na bivšem Spodnjem Štajerskem. V Ameriko prišel leta 1906. Delal v tovarnah, v rudnikih, pri vrtarstvu, v trgovini in v uradih. Kot potovalni trgovec z zlatino prepotoval 33 držav naše Unije. Od 1. januarja 1925 naprej do danes, to je, odkar izhaja Nova Doba, urednik-upravnik našega glasila. Na konvencijah leta 1932, 1936 in 1940 konvencijni zapisnikar.

Predsednik nadzornega odbora

John Kumše

Predsednik glavnega nadzornega odbora John Kumše je bil rojen v Iški Loki pri Ljubljani. V Ameriko je prišel leta 1906. Zaposlen pri National Tube Co., v Lorainu, Ohio. Večletni tajnik in sedanji blagajnik S. N. Doma v Lorainu. Pri društvu št. 6 v Lorainu se udeleževal v raznih uradih. Za drugega gl. nadzornika bil izvoljen na konvenciji leta 1928, na konvenciji 1932 za predsednika gl. nadzornega odbora, in ponovno izvoljen za isti urad na konvencijah v letu 1936 in 1940.

Prvi nadzornik

Frank E. Vranichar

Prvi glavni nadzornik Frank E. Vranichar je bil rojen v Metliki v Beli Krajini in je prišel v Joliet, Ill., kot petleten deček. Več let zaposlen v raznih uradih. Od leta 1933 vodi v družbi svojega brata lastno splošno zavarovalniško agencijo. Od leta 1927 v nadzornem odboru društva št. 66 v Jolietu. Leta 1932 bil izvoljen za tretjega glavnega nadzornika naše organizacije, na konvenciji leta 1936 za drugega nadzornika, na konvenciji leta 1940 pa za prvega nadzornika. Predsednik naše federacije društev za Illinois in Wisconsin. Predsednik konvencije leta 1940.

Drugi nadzornik

Matt Anzele

Drugi glavni nadzornik Matt Anzele je bil rojen v vasi Zales pri Blokah v Sloveniji. V Ameriko prišel leta 1907. Delal nekaj časa v Clevelandu, Ohio, nato v Pennsylvaniji in končno v Minnesoti. Zdaj delovni vodja v okrožju White v Minnesoti. Bil večletni predsednik društva št. 85 v Aurori, Minn., in zdaj osem let tajnik istega društva. Na konvenciji leta 1932 bil izvoljen za prvega glavnega podpredsednika, na konvenciji leta 1936 za tretjega gl. nadzornika in na konvenciji leta 1940 za drugega gl. nadzornika. Konvencijni predsednik leta 1932 in 1936.

Tretji nadzornik

Andrew Milavec

Tretji glavni nadzornik Andrew Milavec, Jr., je bil rojen v naselbinu Meadow Lands, Pennsylvania, kjer še vedno biva. Posejal univerzo v Pittsburghu ter kolegij Washington & Jefferson. Zaposlen kot skladiščnik za Pittsburgh Coal Co. in kolektor davkov. Pri društvu št. 75 v Meadow Landsu dve leti blagajnik in 13 let tajnik. Udeležil se treh konvencij naše organizacije. Na konvenciji leta 1936 bil izvoljen za četrtega gl. nadzornika, na konvenciji leta 1940 pa za tretjega gl. nadzornika.

Četrty nadzornik

Frank J. Kress

Četrty glavni nadzornik Frank J. Kress je bil rojen v Pittsburghu, Pennsylvania, kjer je njegovo stalno bivališče. Zaposlen kot pomožni nakupovalni agent za tvrdko Joseph Horne Co. Predsednik federacije naših društev v Pennsylvaniji. Predsednik društva št. 12 v Pittsburghu 4 leta. Bivši predsednik atletskega odbora naše organizacije. Na 16. redni konvenciji leta 1940 izvoljen za četrtega glavnega nadzornika.

Predsednik porotnega odbora

Anton Okolish

Predsednik glavnega porotnega odbora Anton Okolish je bil rojen v vasi Nadlesk pri Ložu v Sloveniji. V Ameriko prišel leta 1910. Delal v železnih rudnikih v Minnesoti ter kot gozdar v Michiganu in Minnesoti. Zdaj zaposlen kot kurjač in paznik vode v kemični tovarni v Barbertonu, Ohio. Pri društvu št. 44 v Barbertonu bil 12 let tajnik, nekaj časa pa nadzornik. Na konvenciji leta 1928 bil izvoljen za drugega gl. porotnika, na konvenciji leta 1932 pa za predsednika glavnega porotnega odbora. V zadnji urad ponovno izvoljen na konvencijah v letu 1936 in letu 1940 (Dalje na 2. strani)

VSAK PO SVOJE

Za novo leto je naša organizacija dobila nov klobuk, ker je posebno mladina godrnjala, da stari ni več moderen. Youth must be served, si je mislila zadnja konvencija in je odglašovala za nov klobuk. Glavni odbor naj ga pa izbere. Tako se je zgodilo in od danes naprej bo naša organizacija paradirala pod novim klobukom. Njeno materinsko srce pa ostane tudi pod novim klobukom in v novem letu isto kot je bilo.

V zvezi z gornjim je značilno, da so se začela tudi nekatera krajevna društva zanimati za nove klobuke. Si pač mislijo: če ima mama nov klobuk, zakaj bi jih ne imeli njeni otroci!

Mnogi naši člani so imeli pred leti pomisleke proti nabavi novega klobuka za organizacijo iz razlogov varčevanja, ker so se bali, da bo stal ogromne vsote denarja. Ko pa jim je bilo na zadnji konvenciji pojasnjeno, da bo nov klobuk stal komaj nekaj centov ali kvečjemu par dolarjev, so bili po veliki večini zato, da se častitljivi dami za novo leto nabavi nov klobuk. Marsikateri zakonski mož bi bil vesel, če bi ga nov klobuk za njegovo boljše polovico stal tako malenkostno vsoto. Posebno, če je starega brez godrnjanja nosila nad 40 let.

Neka rečenica pravi, da vsa pota vodijo v Rim. Tega se zadnje čase najbolj zavedajo Italijani, ki beže iz Albanije in Afrike.

Vsak izmed nas je že kdaj opazoval gospodinjico, ki je postregla svojo družino z obedom, in je takoj, ko so bili lonci, sklede in krožniki pomiti, začela pripravljati jestvine za prihodnje kosilo ali večerjo. Njeno delo se vleče kot veriga iz ure v uro, iz dneva v dan. Približno tako je z urednikom. Komaj je bila ena izdaja lista zaključena in so bili polovljeni zadnji tiskarski škrti, že začne brskati po možganski košari in ugibati, kaj bo seriral čitateljem v prihodnji številki. In, kakor gospodinja, se tudi on zaveda, da postana in pogreta rihta vsakemu želodec pokvari.

Pa ni vselej lahko najti novih idej; posebno pa kakem prazniku. Božični dan je bil pri nas v Clevelandu nenavadno gorak, poln sončnega sija, regrotovega cvetja in razigranosti. Dan po božiču pa je bilo vreme kislilo in megleno, cekinasto cvetje regrata se je zaprlo, ideje so se poskrile kot plaha miške in iz vsakega kota se je režal kosmat maček. Pa naj človek v takem razpoloženju piše zabavno kolono, posebno, ko se zaveda, da če ga polomi takoj za začetek leta, ga bo lomil kar naprej. Zakaj so sploh prazniki na svetu!

Lišti poročajo, da so bili Italijani spet tepeni v Albaniji pri mestu Tepeleni. Tepeni so bili pri Tepeleni. To se kar nekako rima.

Američani smo po mišljenju, državljanstvu in lojalnosti, toda kljub temu smo v preteklem letu dostikrat trepetali za usodo Jugoslavije. Je pač naša rodna mati in želimo ji, da bi ji bilo dobro, dasi je revna ter ni imela kruha za nas. Toda burno leto 1940 je zatonilo in z njim je (Dalje na 2. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO AMERIŠKE BRATSKO ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.72 per year; nonmembers \$15.00

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XVII. 104 ST. 1

Janko N. Rogelj
glavni predsednik ABZ**NAŠA AMERIŠKA BRATSKA
ZVEZA**

Pozdravljeni, člani in članice naše Ameriške bratske zveze! Pozdravljeno novo leto, v katerem je dobila naša organizacija novo ime. Z novim imenom in novim letom smo dobili tudi nova pravila, s katerimi se moramo seznaniti, da nam bo lažje razumeti novosti, katere je sprejela zadnja konvencija. Z novim letom, z novim imenom in z novimi pravili je prišel tudi novoizvoljeni glavni odbor, kateremu je dano in ukazano, da naj vodi delo in posle naše Ameriške bratske zveze v prihodnjih štirih letih.

Na prvi pogled se zdi, da je vse novo v naši organizaciji, samo članstvo je ostalo isto kot prejšnja leta. No, ne bo tako hudo. Kar pogledamo to novotarijo od blizu:

Vsako novo leto se prične starati že v tretjem mesecu. Predno mine šest mesecev, je novo leto pozabljeno, a mi živimo svoje vsakdanje življenje v pričakovanju, da nam prinese to leto spremembo, ki je potrebna za vsako človeško življenje. Mi vemo, da vsaka enoličnost, enostranost in enosmernost ubija vsak naravni razvoj, in mi vemo, da je zakon narave tak, da hoče in zahteva večno spremenjenje ali spremembo.

Novo ime je prišlo, ker so potrebe in okoliščine v naši organizaciji dozorele ter rodile sad novega imena. To se more dogajati le v takih skupinah, ki živijo, rastejo in mislijo na bodočnost, katero si lahko za sebe prisvajajo. V razgibanem življenju se vedno staro nadomestuje z novim; živo življenje, če mi dovolite, da se tako izrazim, želi in zahteva spremembo. In ta sprememba nam je dala tudi novo ime.

Nova pravila so meja ali meje, v katerih se moremo vzdrževati, da ne pridemo iz ravnotežja. Ravnesje nam je potrebno v vsakdanjem življenju, da ne zaidemo v enosmernost, kjer bi pogrešali tisto spremembo, ki je življenju potrebna. Nova pravila spreminjajo naše smerice, ustvarjajo potrebno gotovost za bodočnost, v kateri hočemo še vedno ostati bratje in sestre, ko se bo plačevalo bolniško podpora, odkodnine in smrtnine. Zato je potrebna sprememba pravil, da se zavaruje enakost in bratstvo za bodoča leta za vse naše člane.

Novi glavni odbor. Tudi tu je potrebna sprememba. Z novimi odborniki pridejo tudi nove misli, novi načrti in nove smerice. To se vrši povsodi, in kjer se vrši v pravem in enakomernem taktu, tam se kaže dosti življenja, ker nova kri je tista sila, ki goni kolo življenja.

Vse, kar je prišlo novega k naši organizaciji z nastopom novega leta, se bo skladno spojilo z vsem tistim, kar je ostalo starega pri naši skupini. Mi sami pa se moramo prilagoditi vsem omenjenim novostim, ker za vsako posamezno novost ali spremembo je bil tehten vzrok, da je pretežna večina delegacije odglasovala za posamezno novost. In, če smo dovolj naobraženi, vemo tudi to, da so vse novosti in spremembe prišle potom demokratičnega presojevanja in glasovanja. In, če se zavedamo tega demokratičnega reda na konvenciji, potem smo v vsakem oziru tudi toliko popustljivi in odkriti, da se z manjšino pridružimo večini ter zopet skupno v prihodnjih štirih letih z bratstvom in zvestobo delamo za našo Ameriško bratsko zvezo, ki je vaša in moja, ki je samo naša in nas vseh, kateri smo poklicani, da jo vodimo do boljšega razgleda in napredka.

S pričetkom novega leta bo potreba misliti na nova podvzvetja in potrebne smerice, ki bodo donosale poživiljenje v našo Zvezo. V to je prvi vrsti poklican glavni odbor ABZ, poklican je vsak posamezni glavni odbornik ali porotnik, poklicane so naše delavne federacije, pozvana so vsa naša društva, njih odborniki in vsi posamezni člani in članice. Seja glavnega odbora, ki se bo vršila konec meseca januarja, bo gotovo mislila na oživiljenje, ki prihaja od razpisanih kampanj te ali one vrste. Napraviti se mora načrt za šest mesecev, dokler se zopet ne snide glavni odbor k zasedanju.

Posebno pozornost bo potreba imeti, kako pridobimo dosti novega članstva. Med mladino bo potreba stopiti. Naše novo ime "American Fraternal Union" ne more odbijati nobenega mladega Amerikanca ali Amerikanke. Mladina je to zahtevala, sedaj ima, in s tem naj gre sama med svoje sovrstnike s toplo in bratsko besedo. Poleg novega imena imamo sodobno zavarovanje za smrtnino,

**Iz glavnega urada Ameriške
bratske zveze**

POZIV K REVIZIJI KNJIG IN LETNI SEJI GL. ODBORA

Uradno se naznanja, da se pregledovanje knjig in računov glavnega tajnika, glavnega blagajnika in upravnika Nove Dobe prične v glavnem uradu, Ely, Minnesota, 1. januarja 1941, ob 9. uri dopoldne. Revizije se imajo udeležiti novi glavni predsednik Janko N. Rogelj, glavni tajnik, glavni blagajnik in vsi člani glavnega nadzornega odbora.

Seja glavnega odbora se prične v glavnem uradu 27. januarja 1941, ob 9. uri dopoldne, in iste se imajo poleg prej navedenih udeležiti dosednji glavni predsednik Paul Bartel, dosednji prvi glavni podpredsednik Joseph Mantel, dosednji in ponovno izvoljeni drugi glavni podpredsednik Paul J. Oblock, prejšnji tretji in sedanji prvi glavni podpredsednik Frank Okoren, dosednji četrti glavni podpredsednik John P. Lunka, novi tretji glavni podpredsednik Joseph Kovach, novi četrti glavni podpredsednik Anton Krapenc, novi peti glavni podpredsednik Joseph Snelter, nova šesta glavna podpredsednica Mary Predovich, pomožni glavni tajnik Frank Tomsich, Jr., vrhovni zdravnik dr. F. J. Arch in urednik-upravnik uradnega glasila Anton J. Terbovec.

Društva in posamezni člani, ki želijo glavnemu odboru predložiti kako zadevo naj poskrbijo, da bo ista v glavnem uradu ne pozneje kot 22. januarja 1941.

JANKO N. ROGELJ, glavni predsednik;
ANTON ZBAŠNIK, glavni tajnik.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

vsaj začasno zatonilo več držav, lo le par minut, a meni se je zdelo, da se mučim s tistim dopisom vsaj en teden.

Končno sem se vendar prebudil ves izmučen in oznojen. "Aha, si že spet tu, pocestnica, nemarna," sem zarentačil na glas v nočno temo. (Prav za prav sem se še nekoliko bolj korenito izrazil, pa ne kaže zapisati.) Mislil sem seveda na Flu. Nato sem prostaško zaklel in šel popiti čašico rakije. Saj vem, da ni lepo niti kleti niti piti rakijo na tešče, pa kaj si moreš pomagati! Potem me je nemarnica še spremljala nekaj dni v urad in kamor koli, da me je bilo kar sram take družine. Končno je odšla brez bratskih pozdravov, kakor je bila prišla, in jaz, namesto da bi bil vesel, se še vedno držim kot pelinova glorijska in razžaljena čemerika. Prijatelji, ki me srečujejo, pa zmanjujejo z glavami, češ, tak je kot propadli kandidat pa pasje-ga strica!

A. J. T.

**DRUŠTVENE IN DRUGE
SLOVENSKE VESTI**

Zogometni odsek društva št. 35 ABZ v Lloydellu, Pa., naznanja prireditve dveh plesnih veselic. Prva se bo vršila 4. januarja, druga pa 18. januarja. Obe veselici se bosta vršili v tamkajšnji Slovenski dvorani.

V Spring Glenu, Utah, v Skerlovih dvorani, se bo v soboto 11. januarja zvečer vršila plesna veselica društva št. 168 ABZ, s sedežem v Helperju, Utah.

Igralci žogometu pri društvu št. 36 ABZ v Conemaughu, Pa., naznanjajo prireditve plesne veselice za soboto 11. januarja.

Deselletnico ustanovitve bo proslavilo angleško posluško društvo št. 221 ABZ v Centru, Pa., s plesno veselico, katero priredi v soboto 25. januarja.

Društvo Cardinals, št. 229 ABZ v Struthersu, Ohio, naznanja prireditve plesne veselice za soboto 25. januarja.

V Bon Carbu, Colo., je umrl Anton Bratkovich, star 62 let, član in soustanovitelj društva št. 118 ABZ. Pokojnik je bil doma iz Sapjan, občina Jelsane na Primorskem in je bival v Ameriki 38 let.

bolezen in nesrečo, — in tudi za srečo, kadar se izplača porodno nagrado.

V Zvezi imamo vse, samo če znamo prodati. In kadar prodajamo naše blago, prodajamo čisto blago brez priveskov, hočem reči: Prodajmo jim samo bratsko zavarovanje. To, kar hočejo, to jim dajmo.

In kdor bo prečital naša pravila, bo takoj spoznal, da smo samo poštena in solidna bratska zavarovalnica med mnogimi bratskimi organizacijami v Ameriki.

In naša pravila nam to garantirajo.

V Calumetu, Mich., je dne 17. decembra umrl Mike Klobuchar, star 80 let, član društva št. 9 ABZ. Rojen je bil v Dobljčih pri Črnomlju v Beli Krajini in je prišel v Ameriko leta 1877, torej je bival v tej deželi 63 let. Zapusča soprogo, sina, dve hčeri, 10 vnukov ter sestro in brata.

Književni kritik "Cleveland Pressa," Mr. Richard Peters, zelo ugodno omenja zimsko izdajo nove revije "Common Ground," katere urednik je naš rojak Louis Adamič. Po njegovem mnenju je ta značilna in važna revija tu za stalno. Revija Common Ground stane \$2.00 na leto in se naroča na naslovu: Common Council for American Unity, 222 Fourth Avenue, New York, N. Y. Posamezne številke se prodajajo po 50 centov.

**SPLOŠNI TEDESKI
PREGLED****PREDSENIKOV GOVOR**

Preteklo nedeljo zvečer je predsednik Roosevelt v globoko zasnovanem govoru povedal ameriškega ljudstvu in svetu v splošnem, da Zedinjene države morajo in hočejo materialno pomagati Angliji in drugim deželam, ki so v borbi z diktatorji. Izjavil je, da Amerike ne bodo od tega odvrnile vse grožnje diktatorjev. Poudaril je, da Anglija ne potrebuje vojakov od nas in ne vprašuje zanje, toda potrebuje orožja, municije in mnogo drugih potrebščin. To ji hočemo dati in v to svrhu moramo našo produkcijo dvigniti in pospešiti. Ako bi bila v tej vojni Anglija poražena, bi padla z njo zadnja stojanka demokracije v Evropi, in v doglednem času potem bi diktatorji skušali podjarmiti tudi Ameriko.

ODMEV GOVORA

Predsednikov govor je bil od ameriškega ljudstva v splošnem vzeta za znanje z odobravanjem in zadoščanjem. Rimski listi pravijo, da je Roosevelt voditelj nenapovedane vojne napram državam osišča. V Angliji, v Canadi ter v republikah Centralne in Južne Amerike je predsednikov govor vzbudil ugodne odmeve.

NOVI KONGRES

V petek 3. januarja opoldne se snide k zasedanju novi kongres Zedinjenih držav, ki je bil izvoljen meseca novembra. Po vrstnem redu bo to 77. kongres te republike. Poslanska zbornica ali zbornica reprezentantov ima 435 članov, ki se na vsaki dve leti na novo volijo. Senat ima 96 članov, ki so izvoljeni za dobo šestih let, in je tako aranžirano, da na vsaki dve leti poteče termin eni tretjini senatorjev. V novem kongresu je 8 žensk.

GOVORICE O MIRU

Nekateri člani ameriškega kongresa in zastopniki raznih organizacij pozivajo predsednika Roosevelta, naj skuša posredovati za sklep poštenega miru v Evropi. Sicer ni dvoma, da bi ameriško ljudstvo z veseljem pozdravilo konec vojne v Evropi, zelo dvomljivo pa je, da bili dani pogoji za pošten mir že zdaj, ko Hitler še ni premagan. Sedanji Hitlerjevi pogoji za sklep mira bi bili vse prej kot pravični.

ZAKLJUČENA REGISTRACIJA

Dne 26. decembra je bila zaključena registracija nedržavljanov, živečih v Zedinjenih državah. Kolikor je do sedaj znano, se je registriralo nad štiri in pol milijona oseb. Zaključeno število morda izkaže okrog pet milijonov nedržavljanov. Vsi nedržavljanji, ki so se registrirali, morajo naznaniti vsako izpremembo svojih naslovov najkasneje pet dni po preselitvi.

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZAUstanovljena 18. julija 1898
GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA**GLAVNI ODBOR**

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednik: J. N. Rogelj	6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio
1. podpredsednik: Frank Okoren	4759 Pearl St., Denver, Colo.
2. podpredsednik: P. J. Oblock	RD No. 1, Turtle Creek, Pa.
3. podpredsednik: Joseph Kovach	312 E. Sheridan St., Ely, Minn.
4. podpredsednik: Anton Krapenc	1636 W. 21 Pl., Chicago, Ill.
5. podpredsednik: Joseph Snelter	5237 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.
6. podpredsednik: Mary Predovich	2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbašnik	AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Frank Tomsich, Jr.	AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champa	Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch	618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec	6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Predsednik: John Kumse	1735 E. 33 St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranichar	1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Matt Anzele	Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Andrew Milavec, Jr.	Box 31, Meadowlands, Pa.
4. nadzornik: F. J. Kress	218-57 St., Pittsburgh, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish	1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1. porotnik: Frank Mikec	Box 46, Strabane, Pa.
2. porotnica: Rose Svetich	Ely, Minnesota
3. porotnik: Steve Mauser	4439 Washington St., Denver, Colo.
4. porotnik: Ignac Zajc	683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N.Y.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLJENE ČLANE ODRASLEGA IN MLADINSKEGA ODDDELKA DAJE AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA NAGRADE V GOTOVINI.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka so predlagatelji deležni sledečih nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$250.00 smrtnine,	\$1.25 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$500.00 smrtnine,	\$2.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine,	\$4.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine,	\$5.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine,	\$6.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine,	\$8.00 nagrada

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka pa so predlagatelji deležni sledečih nagrad:

za člana starega načrta "JA" —	\$0.50;
za člana načrta "JB" —	\$2.00;
za člana novega načrta "JC" s \$500.00 zavarovalnine —	\$2.00
za člana novega načrta "JC" s \$1,000.00 zavarovalnine —	\$3.00

Vse te nagrade so izplačljive šele potem, ko so bili za nagrade plačani trije mesečni asesmenti.

Glavni porotni odborniki Ameriške bratske zveze

katerih termin se je pričel 1. januarja 1941
(Nadaljevanje s 1. strani)

Prvi porotnik

Frank Mikec

Prvi glavni porotnik Frank Mikec je bil rojen v vasi Mali Slatnik pri Novem mestu na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 1906. Lastoval 12 let grocerijsko trgovino in mesnico v Strabane, Pa., in nekaj časa bil tudi poslovodja tamkajšnje zadružne prodajalne. Ustanovitelj in prvi predsednik društva št. 149 v Canonsburgu, Pa., in predsednik istega ves čas, z izjemo enega leta. Za drugega glavnega porotnika bil izvoljen na konvenciji leta 1936. Za prvega glavnega porotnika bil izvoljen na konvenciji leta 1940.

Druga porotnica

Rose Svetich

Druga glavna porotnica Rose Svetich je bila rojena v mestu Ely, Minnesota, kjer stalno biva. Tajnica društva št. 120 v Elyju okrog 16 let. En termin glavna podpredsednica naše organizacije; prva ženska, ki je bila izvoljena v ta urad. Na konvenciji leta 1932 izvoljena za tretjo glavno porotnico in na konvenciji leta 1936 ponovno izvoljena v isti urad. Na konvenciji leta 1940 izvoljena za drugo glavno porotnico.

Tretji porotnik

Steve Mauser

Tretji glavni porotnik Steve Mauser je bil rojen v Semichu Beli Krajini. V Ameriko, in sicer v New York, prišel leta 1919. Zdal zaposlen kot pregledovalec železniških vozov pri železniški Burlington v Denverju, Col. kjer je njegovo stalno bivališče. Več let zapisnikar društva št. 21 v Denverju in predsednik tega od leta 1932. Tajnik Slovenskega doma v Denverju. A len v vseh naših kampanjah tretjega glavnega porotnika izvoljen na konvenciji leta 1936.

Četrti porotnik

Ignac Zajc

Četrti glavni porotnik Ignac Zajc je bil rojen v vasi Odrbčina Trebnje na Dolenjskem. V Ameriko prišel leta 1914 pred izbruhom prve svetovne vojne. Izučil mežarske obrti, v čimoma tudi v tej deželi zaposlen pri tem ali sličnem poslu. Akven pri pevskih društvih. V nekaj časa podpredsednik društva št. 50 v Brooklynu, N. Y. nato predsednik istega. Omenjeno društvo zastopal kot delegat na 16. redni konvenciji Waukeganu leta 1940 in tam izvoljen za četrtega glavnega porotnika.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

A NEW NAME — A NEW YEAR

In the days to come members of our American Fraternal Union will be adjusting themselves to our new name which was given our society at the 16th convention held in Waukegan, Ill., last September.

Running synonymous with the new name is the new year 1941. And with that in mind, we all should remember that we are off to a flying start in an era that is not so new, but promises to be greater than ever.

For the wave of patriotism that has spread from coast to coast has ignited in everyone of us that deep and understanding love for our mother country. We are proud to be able to rise to the occasion and do our part towards further promoting this spirit. Because it is a part of our American Fraternal Union, a part of this newer and greater era which we are about to follow.

In sanctioning the change from South Slavonic Catholic Union to American Fraternal Union, the 165 delegates and supreme officers of the society in Waukegan went home anticipating what the membership, the brother and sister members of the society, would say to their action. They were proud of the change, knowing and understanding the popular and modern trend of true fraternal Americanism.

It must have been joyful for the delegates when they learned that the membership was in popular accord with this move.

Some older adult members of our society were somewhat skeptical though not opposed to the change in name. They felt a name that stood the organization on its solid foundation for 42 years could withstand the rigors of time for another 100 years! Perhaps so, but time and tide wait for no man. Generations are succeeding generations.

For in this melting pot in what we call "America" — our homeland is developing another generation — a generation of Americans — the offspring of our Americanized Yugoslavs and other nationalities.

Isn't it fitting and proper now to set the pace as we have in the past, and start the ball rolling to make our American Fraternal Union the most widely known and most popular fraternal society in the world?

Always we move ahead and now with 1941 upon us, let us visualize what the year will hold in store for us. We've got to make our new name stand out more than ever. We've got to be always active; always endeavoring to increase our membership; always publicizing our activities; always being on the march TO THE FRONT LINES OF THE UNITED STATES OF AMERICA!

To brothers and sisters of our American Fraternal Union: This is my first official editorial for Nova Doba. I hope I have conveyed to you the spirit that is back of the English Editor's desk of Nova Doba. Arrive on Sunday; to work on Monday, and every day thereafter, with perhaps a brief respite over the New Year. I shall try always to work for the betterment of the American Fraternal Union and earnestly solicit your hearty cooperation to make and continue to keep our society as the No. One fraternal organization in the world.

And now may I take this means to wish everyone a very happy and prosperous New Year — and may every succeeding day be a better one for our American Fraternal Union!

Welcome, Little Stan

Euclid, O. — Everywhere is hustle and bustle, and a gay and festive holiday spirit fills the air. Thrills of expectancy fill the hearts of every youngster, and Santa once again takes his bow.

Here in Cleveland and Euclid we find dozens and dozens of individuals awaiting the arrival of a "certain someone" too. From the various writings concerning his coming, you of course know I'm referring to that midget of the mystical rug — that regular fellow from way out yonder — that favorite personality — Little Stan.

Many of the folks out here have had the pleasure of meeting Stan personally at one of the various conventions or doings. Others know him only through his popular contributions in the Nova Doba. If you haven't met him personally, you've surely heard of his grand personality and his fun-loving ways. His weekly articles speak for themselves. You needn't read between the lines to find the "real guy" that puts them there.

Stan has been "tops" with all of us everywhere for years! His

work and fraternal cooperation are a model set up for uncountless members of the AFU (SSCU). His name is linked among conversationalists as though he were one of them — not hundreds of miles away. His hard work has put him in a position well worth having, and he has not lapsed a let-down yet. He's going on — working harder, and in the end he'll reach the top. He's bound to soar to greater heights — he's got what it takes and his shoulder's always at the wheel.

Stan, may I take this opportunity to wish you every success in your new venture! Your task is not an easy one — we understand that. Leaving all your friends behind is not a mere jesture. We here in Cleveland will try and take their places. With all the anticipation displayed here aforehand, all I can say is, "Brother, we'll sure hit things off!"

Looking forward to seeing you soon, I again join your many friends in saying "Best of success!"

Albena Nosee
Lodge 132, Napredok.

Export Majestics

Export, Pa. — Our last regular meeting for 1940, held on December 19th, was very well attended. The following officers were elected to lead the Export Majestics lodge, 218, for the year 1941: Wm. Korach, pres.; Della Calder, vice pres.; Bert J. Marcello, sec'y.; Nick Grubich, treas.; John Mangene, chairman, Violet Merrick and Louis Derganet, trustees; Bert J. Marcello, supervisor of the sick visiting committee; Raymond Calder, athletic supervisor; Tony Dezanet, sentinel. Dr. C. W. Dixon, medical examiner.

The entertainment committee consists of Raymond Calder, chairman, John Mangene, Della Calder, Dorothy Merrick and Esther Biesuz. The function of this committee is to plan affairs and raise funds for the benefit of our local lodge and its parent affiliation, AFU.

Violet Merrick also was elected lodge reporter. Some of the local by-laws again adopted for the lodge include: A fine of 25 cents on each member for failure to attend at least one meeting out of every three, and absentees from the yearly assembly shall be liable to a fine of 50 cents, all fines to go into the lodge treasury.

In closing, I want to wish all the supreme officers, old and new, local officers and all members of our AFU, a Happy and Prosperous New Year.

Bert J. Marcello, Sec'y.

Onward Betsy Ross!

Cleveland, O. — We'd like to take this opportunity to extend to all A. F. U. members and friends a most sincere wish for a very happy New Year!

To Little Stan, who will soon be in Cleveland, we wish the very best of luck in his new position of English Editor of the Nova Doba. He has already received our invitation to attend our first meeting of the new year and to that we'd like to add one more invitation. On behalf of all the Betsy Ross members, I'd like to invite you to become a Betsy Ross member, too, Stan.

The Christmas and New Year's festivities are keeping many of the columnists from writing this last week, and they are also cutting this one short, but we hope that with the New Year there'll be a renewed effort on the part of all scribes.

To Louis Kolar, who is giving up his duties as English Editor, we, too, send our best wishes. His job was well done and we're sorry to see you go.

Until next year,

Dorothy Rossa

A man was charged with shooting a number of pigeons, the property of a farmer. Counsel for the defense tried to frighten the farmer.

"Now," he remarked, "are you prepared to swear that this man shot your pigeons?"

"I didn't say he did shoot 'em," was the reply. "I said I suspected him of doing it."

"Ah! Now we're coming to it. What made you suspect this man?"

"Well, firstly, I caught him on my land with a gun. Secondly, I heard a gun go off and saw some pigeons fall. Thirdly, I found four o' my pigeons in his pocket — and I don't think them birds flew there and committed suicide."

BRIEFS

Lodge No. 36, AFU softball team is sponsoring a benefit dance Jan. 11 in the Conemaugh Slovene hall. Everyone is invited to attend.

In Lloydell, Pa., lodge 35, SSCU softball team will sponsor a dance on January 4th, in the Slovene Hall. Frank's Trio and "Teeny," vocalist, will provide the music for the occasion.

Sacred Heart of Jesus Lodge 2, will hold first 1941 meeting in Yugoslav National Home, Sun., Jan. 12. Entertainment following business session and installation is planned. Gopher members of junior group are invited.

Cardinals lodge, 229, SSCU, Struthers, O., will hold a dance on January 25th. Frank Yankovich and his Cleveland radio orchestra have been engaged to play for the dance.

In Spring Glen, Utah, lodge 168, SSCU will hold a dance on Saturday, January 11th, in Skerl's Hall.

English-conducted lodge Center Ramblers, 221, SSCU will observe its tenth anniversary with a dance on Saturday, January 25.

Congratulates Staff

Euclid, O. — A considerable bit of upheaval stirs the air, as the New Year brings a change in the role of English Editor for the Nova Doba.

Before the old year hears the lowly toll of the bell, let us take this opportunity to congratulate the fine work that has been done by the Editor during the 1940 year of publication.

Constant reminders are overlooked by contributors, which leads to many a headache and distracted moments for the Editor. His kind oversights of these numerous offences may earnestly be realized at this time.

On behalf of all of us, let me again say — "Congratulations on your splendid work during 1940!"

Albena Nosee

Adams Artists Win Praise From Adamic

Inspired by the Armistice Day lecture delivered by Mrs. Dorothy Fulheim, pupils of Miss Alma Probeck's third and fourth period art class drew sketches which won the admiration and praise of Louis Adamic, author of "The Native's Return," and other famous books.

Mr. Adamic commented favorably on several other types of drawings done in the art department under the supervision of Miss Probeck.

On November 18 Mr. Adamic was in Cleveland for the purpose of addressing the Cleveland Council for American Unity. The following day he came to Adams to visit Dwight W. Lott, assistant principal, who, in showing him the school, took him to the art room where Mr. Adamic expressed his amazement at the "ability of pupils who have lived so shortly, but who feel deeply enough to express such emotion as depicted in their sketches." — Reprinted from the "John Adams Journal."

Lodge 230

Chisholm, Minn. — At the annual meeting of Lodge Sloga, No. 230, AFU, which was well attended, the following officers were elected: Angela Virant, president; Katherine Petrovich, vice-president; Mary Zurga, secretary; Agnes Debelak, treasurer; Katherine Ambrozich, recording secretary; Mary Oberstar, Angela Garmekar, and Frances Samsa, composing the board of trustees.

Our first meeting of the new year will take place January 9 at 7:30 p. m. in the regular place. Financial statement for the year will be read, and the board of trustees will report on the regular three-month or quarterly audit of the books and records of our lodge. Members are cordially asked to attend this meeting and we sincerely hope we have a large attendance. Best wishes to all for a Happy New Year—for Lodge No. 230, AFU.

Mary Zurga, secretary.

Our Obligation

In the presence of the delegates to the 16th regular convention our Union assembled, in Waukegan, Illinois, last September. We, the newly elected officers, solemnly promised that we will faithfully discharge the duties of our respective offices, to which we have been elected according to the Constitution and By-laws of our Union, to the best of our ability.

We further solemnly promise, that we will be fair and impartial in all actions toward all members, and will always work for and further the best interests of the American Fraternal Union.

As your newly elected Supreme board member, it is my purpose to always work for and further the best interests of the American Fraternal Union. This shall be my sole objective as one who is devoted to the cause of loyal fraternalism.

As a Supreme board member of the American Fraternal Union, I feel my obligation imposes upon me primarily the responsibility of building up our membership strength. Your help is essential. You are equally obligated with your supreme board members to assist in the growth of membership for our Union.

The security we seek for our Union, and our members is the reward that awaits those who are willing to do their share.

F. J. Kress,
Supreme Trustee.

Triglav Lodge 144

Detroit, Mich. — At the annual meeting of Lodge Triglav, No. 144, AFU, the new officers elected to serve in 1941 are: Jacob Kaucke, president; Mike Bahor, secretary; John D. Judnick, treasurer; Albert Naprudnik, recording secretary. Meetings will be held as in the past; that is, every fourth Sunday of each month at 10 a. m. in the regular place. I'd like to say that I will collect assessments at the regular meeting of the lodge and the last day of the month up until 8 p. m. at my home. Greetings to all and best wishes for a Happy New Year to all!

Mike Bahor, secretary
Lodge No. 144, AFU

From the Home Office of AFU

NOTICE OF AUDIT OF BOOKS AND ANNUAL MEETING OF THE SUPREME BOARD

Notice is hereby given that the audit of the books and accounts of the supreme secretary, supreme treasurer and manager of Nova Doba will commence in the Home Office, Ely, Minnesota, January 21, 1941, at 9:00 A. M. The following officers are required to participate in the audit: The new supreme president, J. N. Rogelj; Supreme Secretary Anton Zbasnik; Supreme Treasurer Louis Champa and all members of the Board of Trustees.

The annual meeting of the Supreme Board of the American Fraternal Union will commence in the Home Office, Ely, Minnesota, January 27, 1941, at 9:00 A. M. In addition to the aforementioned members of the supreme board the following officers and former officers are required to attend the annual meeting of the supreme board: Former Supreme President Paul Bartel; Former First Supreme Vice-President Joseph Mantel; First Supreme Vice-President Frank Okoren; Second Supreme Vice-President Paul J. Oblock; Third Supreme Vice-President Joseph Kovach; Former Supreme Vice-President John P. Lunka; Fourth Supreme Vice-President Anton Krapenc; Fifth Supreme Vice-President Joseph Snelar; Sixth Supreme Vice-President Mary Predovich; Assistant Supreme Secretary Frank Tomsich, Jr.; Supreme Medical Examiner Dr. F. J. Arch and Editor-Manager of Nova Doba, Anton J. Terbovec.

Matters to be submitted to the supreme board by lodges or individual members should be in the hands of the supreme secretary not later than January 22, 1941.

ANTON ZBASNIK,
Supreme Secretary.

JANKO N. ROGELJ,
Supreme President.

SCRIBE BLOWS IN CLEVELAND ON WINGS OF SNOWSTORM

By Little Stan

Little Stan

Cleveland, O. — Under sunny skies, through fog, sleet, and snowstorm an elongated chap, accompanied by three other young people blew into Cleveland, Ohio, late Sunday evening on the wings of a perfectly miserable rain, sleet, and snowstorm. Here it is Monday morning, and your Little Stanley is seated at the assistant editor's desk right across from our genial "Vsak Po Svoje" Editor-Manager, Bro. Anton Terbovec.

Somehow or other he feels right at home at his desk, and if you were here to listen to the rattling of the typewriter keys you'd notice how he pauses every now and then to cast a loving glance at his index finger, and how he manages to glance to the corner of his desk — as if he were trying to encourage more inspiration! Anyway it was leave Minnesota Friday, arrive on Sunday, and to work on Monday.

So swiftly has time flown by that Little Stan was able to see only the new Supreme president Bro. Janko N. Rogelj, Bro. Terbovec, Frank Oglar, Bill Sitter, Vatro Grill, Miss Gorshe and the boys in the shop. And when Little Stan says "see" he means that because he hasn't had a chance to talk to any of them yet!

It seems months since the troupe left Minnesota enroute to Cleveland, yet a week hasn't even passed. Memories of parting kinda makes the eyes glisten a bit yet, for it was difficult to part with the many fine friends back in good old Ely, Minnesota.

Just a few minutes ago, Little Stan finished his first official editorial, and within a few days he'll be settled down enough to unpack the rest of his belongings. And say, he's got a swell roommate in Bro. Terbovec... both believing in that "Vsak Po Svojem."

One of the first things heard since arriving in Cleveland was that Johnny Shega was looking for your scribe. Over at Jeanet-

ta's they said Johnny was already working which should be good news to his folks and Mikey Bachar.

It was just last Friday that Dad and Little Stan stood by, grasped each other's hand firmly in a goodbye gesture. Words could not come, but the gesture of inner feelings at the parting remained firmly embedded in a mind which tried hard to choke back parting tears and failed miserably. For on Christmas Day there was another turkey that dad sewed up after he stuffed it with filling, and he showed that he was more adept than he was at Thanksgiving. It was a grand Christmas at home, realizing it more than ever when the hour drew nearer and nearer to part the ways. Rosemary, the little niece, frolicked on the floor, the Tutthills visited, Tackey and Leo were over along with Sis and her husband.

Over at cousin Skerjance's home it was similar. Joe Turk was on his way to Dallas, Texas to become a flying cadet, and Margaret was scheduled to go back to Minneapolis to continue her nursing course. It was parting of ways—the young going out into the world to seek their fortunes, so to speak.

Departure time, Friday morning came all too soon, but not soon enough as far as those who expected an earlier arrival here in Cleveland. Because the Jan. 1st issue was to be done by the new English Editor, and here it was Sunday with less than a day and a half before deadline. But this typewriter is a good machine, and it looks like the paper will come out on time after all. Heh Heh.

Before leaving Ely, Little Stan developed somewhat of a "boil" on the lower jaw—they told him it was the "zlehtnoba" in him, but it's taking a little longer than that to get rid of it. Dr. Jack Grahek took care of it shortly before leaving Ely; and then in Gary, Indiana, some barber squeezed it a little more, and now it look like it needs one more squeeze before it is done. Heh Heh.

(Continued on page 4)

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
1st Vice-Prest: Frank Okoren 4199 Pearl St., Denver, Colo.;
2nd Vice-Prest: P. J. Obloch RD No. 1, Turtle Creek, Pa.;
3rd Vice-Prest: Joseph Kovach 312 E. Sheridan St., Ely, Minn.;
4th Vice-Prest: Anton Krapenc 1836 W. 21 Pl., Chicago, Ill.;
5th Vice-Prest: Joseph Sneler 5237 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.;
6th Vice-Prest: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Montana;
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minnesota;
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.;
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota;
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Official Organ: A. J. Terbovec 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

TRUSTEES:

President: John Kums 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranicnar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2nd Trustee: Matt Anzic Box 12, Aurora, Minnesota;
3rd Trustee: Andrew Malavec, Jr. Box 31, Meadowlands, Pa.;
4th Trustee: F. J. Kress 218-57 St., Pittsburgh, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Mikec Box 46, Strabane, Pa.;
2nd Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota;
3rd Judiciary: Steve Mauser 4439 Washington St., Denver, Colo.;
4th Judiciary: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Conemaugh Xmas Celebration a Success

Conemaugh, Pa. — Christmas has come and gone. It is one of the most joyous days of the year and gives us all a chance to forget the worries and troubles of everyday life. To most of us Christmas is now just a sweet memory of a happy occasion, and everybody is looking forward to New Year's Eve.

On December 25, 1940, I went to the Conemaugh St. Louis Slovene Hall. This is the day that was set aside for the annual Christmas treat held for the kiddies, or in other words I should say for the juveniles. I was surprised to see so many children, most of them accompanied by their parents, attend this celebration. I was even more surprised to see that the older folks or the grown-up people were very well represented. I wish that all of the members that were absent would have been present because they missed a good program. I enjoyed the program so much that I couldn't help but sit down and write a short article about it. I will give you a resume of what happened and will try to paint a mental picture for the benefit of those who were unfortunate and couldn't attend this celebration.

I went up into the dance hall and looked at the great crowd of people who were waiting rather impatiently for the program to get under way. I then looked toward the stage and saw the master of ceremonies, Mr. Joseph Turk, trying to get the impatient crowd (especially the kiddies) to quiet down so as he could give a little speech. He wished everybody a Merry Christmas. Mr. Turk pointed out that the AFU Lodge No. 36 with the cooperation of the SN-PJ Lodge No. 44, SNPJ Lodge No. 168, and SSPZ Lodge No. 56, were sponsoring the celebration. By this I mean that all the juvenile members from these four different lodges would get Christmas treats. He also pointed out that we can be thankful that we live in America where we can celebrate Christmas without any danger of being shot down, or having your house bombed while you are engaging in the Yuletide celebration. At the conclusion of his speech the program was ready to begin.

The curtain was now rising slowly when finally Santa Claus made his appearance. He had a large red book under his arm. Santa was then seated by the table and was protruding a few feet in front of the stage. During the time of his entrance you could hear the sweet music from the background. A group of musicians were playing "Silent Night." Santa then gave a little speech. As he was speaking you could see on top of the stage spelled out in red letters on a white background, the words "Merry Christmas." A gaily-decorated Christmas tree was on the stage. The tree was in the middle of the stage. The

tree was attractive in its colorful lights and trimmings. The speech that Santa gave was short but to the point. The group that was playing the opening song "Silent Night" was composed of Mary Jane Jancar at the piano; Nellie Prybyelo (I hope that the spelling is satisfactory) playing the violin; Tommy Turk playing the trombone and Robert Turk playing the trumpet.

The group named above plus a cornet played by Mr. Joseph Turk then played three selections. The selections played were appropriate at this time of the year.

The master of ceremonies then told the audience that he had a surprise performance in store for them. The audience waited patiently and saw a surprising spectacle before their eyes. There stood two very small lads before them. They resembled each other very much. Of course you have guessed correctly. Yes, they were twins. The acrobatic twins were none other than the Birk twins, age 6. They are the sons of Mr. and Mrs. Anthony Birk of Conemaugh, Pa. The twins took a bow and started their performance. They were very graceful and had a pleasant personality. They did what most of us would think impossible. They practically tied each other in knots. Words cannot explain the act which was presented to the audience by these two small lads. Wild cheers and thunderous applause greeted the twins after the performance was over. It certainly is unbelievable how two youngsters could accomplish such a great task at the age of 6.

The next on the program brought forth a young gentleman with a trombone. We had the pleasure of hearing Tommy Dorsey's double. It was Tommy Turk who gave us a solo on the trombone, and was accompanied on the piano by his brother Robert. The trombone was really larger than Tommy. As he left the stage the applause was ringing in his ears.

Now a young lady came on the stage and seated herself at the piano. The young lady was Julia Kopler who played a selection on the piano. She was cheered and applauded at the finish. Julia can sure make those fingers hit the mark with speed and accuracy.

The last, but not least, of the program brought to the stage two young fellows. The young fellow with the accordion was John Klayder who was accompanied on the guitar by Louis Bukovec. They put everybody in the dancing mood by playing a Slovene polka and then playing the "Woodpecker" song. They almost had "Uncle" Tony Rovanssek dancing. The crowd went for this music in a big way.

The time had now come which the kiddies were looking forward to. The treats would

Lodge 54

Hibbing, Minn. — Members of lodge "Sv. Franciska," 54, AFU, are hereby notified that our regular meetings during 1941 shall take place on the second Sunday of the month, at the Memorial Bldg., in South Hibbing, and starting at 7 p.m.

The following have been elected on the lodge board for the year 1941: Stanley Fink, pres.; John Perich, vice-pres.; Caroline Fink, sec'y.; Matt Laurich, treas.; Frank Lovshin, rec. sec'y.; Mary Adam, chairman of the board of trustees.

Our members are also notified that falling in arrear with one month's assessments, or more, means suspension for such individuals, for the lodge no longer shall advance assessments to the home office for the tardy members.

Caroline Fink, Sec'y.

Law

One of the witnesses in a court case was a very small boy who had been called to give evidence on behalf of his father. When the boy stepped into the witness-box he looked just like a freak from a circus. A big tribly hat was pulled down over his eyes, his coat reached down to his knees, and the trousers he wore trailed on the ground under his shoes. Over one of his arms was a big umbrella, and his hands were covered with thick gloves.

"Why do you come to the court dressed like that, my boy," asked the judge, suppressing a smile.

The youngster pulled a summons from his pocket. "Look, sir," he said, with a dignified air. "It says here 'to appear in his father's suit.'"

Time Flies

Dora: "I'm going to kiss you under the mistletoe when I go," said the guest who had tarried so long that he was wearing out his welcome.

"Do it now, while I'm still young," Dora replied wearily.

now be passed out. Mr. Joseph Turk would read the names and those individuals would go to get their treat. Santa would shake hands with all of them individually. It was great fun to see some laugh at Santa while others would almost cry, and others stare as if they were in a trance. Robert Turk and Frank Swete helped pass the candy to the kiddies. The stage hands were composed of Benedict Fink, Albert Janezic, Tommy Turk, and Yours Truly. After all the treats were passed out this concluded the program. To my estimation it was well worth the time to see this program and was successful regardless of the fact that there wasn't any snow.

We Should Be Thankful That We Are Americans

We can be thankful that we live in America. In comparison with the food-starved, war-torn nations of Europe, we in America observed Christmas with great joy. There were no blackouts but instead lights in greater profusion than ever. The poor, as well as the rich celebrated Christmas. The poor and friendless were taken care of by the charitable organizations. Even prison inmates were not forgotten.

In closing I wish everybody a Happy, Healthy, and Prosperous New Year.

Remember the Dance

Please remember the DANCE that is being held on January 11, 1941, at the Conemaugh Slovene Hall. This dance is being held for the benefit of the Conemaugh AFU (SSCU) Lodge No. 36 softball team.

Wallace A. Fink, AFU Lodge No. 36

Will Carry On

By Justine Korent

Ely, Minn. — Hello everybody!

Well, time does fly, doesn't it? A person keeps getting older day after day without giving a thought to it. That's what's happening to me: I'm getting old!

On Jan. 1, 1941, I'm going to say: "Bye, sweet seventeen. You've been a lot of fun, but I've got to leave you now." Father Time, the persistent old soul, won't let me linger with you any longer. I have to go to "18" now.

I also have to go to the adult department of our AFU, which means that I have to say, "Good-bye," to all my juvenile brothers and sisters. It's been fun writing to the Nova Doba, and don't be too surprised if you get an occasional article from out this way after the first of January.

Even though I am leaving the juvenile department I'm not losing interest in it. I shall be looking for articles every month just as I used to. Of course, now that the New Year is not far away, you'll be making the resolution that you will write an article to our paper every month. I'm looking forward to seeing a better juvenile page in 1941 than ever before!

As time plods on, sad, as well as happy events come around. Mr. Startz, the father of our two talented writers, Florence Dorothy and Margaret, died a few weeks ago. He was liked by all his friends and neighbors. Mrs. Markovich, a friend of ours died after a three-year illness.

Miss Jennie Zupin, one of the frequent writers to the Nova Doba, is in the hospital recovering from two serious operations. Here's hoping you have a speedy recovery!

Another sad event: Stan Pechav (Lil Stan) who has been here in Ely for so many years and has so many friends, has left us. We are all going to miss Stan. He was always such a busy young man, running from one end of town to the other getting business. Stan, I know, will make a good editor, and everybody is wishing him all the success he can possibly achieve in this field.

The stork has been very busy lately. He came a little too early for Christmas, though, when he brought me a second niece, Darlene Cerar.

Here's wishing everybody a Happy New Year!

Justine Korent
Lodge No. 200, AFU

Preparedness

He had only recently joined the ranks of politicians, and he was anxious that his first speech to his prospective constituents should be a great success.

He spoke for a long time, warning his hearers of the dangers of war and the importance of keeping a large army. Wishing to finish with some quotation, he thought of the proverb about locking the stable door. But he wanted to be a bit more original.

Suddenly he had a brain-wave. "Ladies and gentlemen," he cried, "don't, I beg of you — don't wait till your house catches fire before sending for the fire brigade."

Technical Education

First Father: "Has your son's college education proved helpful since you took him into the firm?"

Second Father: "Oh, yes; whenever we have a conference we let him mix the cocktails."

Influenza

By Dr. F. J. Arch, Supreme Med. Examiner, AFU.

Influenza is an acute, highly communicable disease accompanied by fever and characterized by pandemic outbreaks. At the present time there is danger of this disease becoming epidemic. The direct cause of influenza is still not definitely known, however, it is assumed that it is caused by a filterable virus. This virus leaves the body in the secretions from the mouth and nose and enters through the same channel.

Influenza is not a clear cut entity clinically. The fever lasts at least three days, and if prolonged, complications such as bronchitis or pneumonia usually arise. The attack often starts abruptly and the prostration is out of all proportion to the fever and the physical findings. Cough, pains in the head, back and limbs are almost always present. The most common form is the respiratory form although an intestinal form of the disease is described.

This disease attacks all ages and both sexes. During the last great epidemic it seemed to have a predilection for strong, sturdy, robust young men. It spares neither class nor race; it takes the rich and the poor alike, the strong and the weak, the clean and the dirty. It occurs at all seasons of the year with preference to cold weather.

There is no definite vaccine available to prevent influenza, therefore no specific prophylactic against the disease. Prevention of influenza consists, first, in avoiding the infection, and secondly, in guarding against the predisposing causes. Contact with persons who have colds should be avoided, especially in street cars, offices, and other poorly ventilated places where the risk of persons coughing or sneezing directly in one's face is imminent. Contact with the infection may further be guarded against by a careful self-education in sanitary habits and cleanliness based on the modern conception of contact infection.

The predisposing causes to avoid are those that lower body resistance. The most important of these are bad unventilated air, dust, drafts, sudden changes in temperature, exposure to cold and wet, overwork, lack of sleep or insufficient rest, improper food and an excess in food or drink.

The best aid in prevention of influenza is the prevention of the common cold. Common sense and temperate habits are the best aid. At the first indication of pain, headache, backache or temperature go to bed and call your family physician.

Order

The doctor was interviewing the last patient in his office when a woman rushed in crying: "Doctor! Doctor! Come quickly. My husband has swallowed a mouse!"

"Get back to him," said the doctor, "and try waving a piece of cheese about in front of his mouth. I'll follow."

Five minutes later the doctor reached the house. A man was lying on a settee with his mouth wide open, while a hysterical woman was waving a kipper close to his mouth.

"You foolish woman," he cried. "I told you cheese."

"I know that," she shrilled, "but I've got to get the cat out first!"

Officer (to man pacing sidewalk at 3 o'clock Christmas morning): "What are you doing here?"

Gentleman: "I forgot my key, officer, and I'm waiting for my children to come home and let me in."

LITTLE STAN'S ARTICLE

(Continued from page 3)

Accompanying Little Stan in the Chevy all the way were Miss Frances Perovshek, Miss Hedvicka Smuk, and Bill Zbasnik. Bill and Stan took turns at the wheel and not a bit of trouble outside of the weather was encountered. All arrived at their destinations safe and sound—Bill at Gartners; Frances and Vicki at Petrich's.

In Duluth, (brother Al came as far) visited with Mrs. Nick Borovac, Little Stan's aunt, until after dinner, then continued on the way. Showed her the beautiful fountain pen and pencil set received as a gift from the AFU lodges of Ely before leaving; then forgot them, and had to send for them.

The car purred along fine all the way to Madison where was encountered a heavy fog which slowed up driving considerably. When coming out of it, found we had missed Chicago's Loop completely and discovered we were in Gary, Indiana. Holed up for the night in the Gary hotel, and called Bob Kapsch's parents next day before dinner. Drove to their home and they insisted we stay overnight because of the disagreeable weather. Then it was just like home. Mrs. Kapsch, formerly of Ely, talked of home, of the people she and her fine husband knew. That evening Bob took his Sis Margaret who by the way says "hello" to Elizabeth Sever, and the gang to the beautiful Trianon ballroom in Chicago. Bob knew all the short cuts, and it didn't take him long to get there. Lawrence Welk and his orchestra were featured and it was a pleasant evening, well spent. After a tasty breakfast next morning the group hopped aboard the Flyer and continued to Cleveland. In Indiana encountered rain and snow which fell thicker as we continued our way.

Stopped in at Lorain, and visited with Mr. and Mrs. John Kums and Vicki who is now working for Selective Service in Lorain. It certainly was nice getting together. Planned staying only a few minutes, but the lights went out in the storm, and had to wait until they came on again.

In Cleveland, Bro. Rogelj and Bro. Terbovec were anxiously waiting the arrival of the group—who knew what to expect in the weather and the party was overdue? Tell you the truth Little Stan was driving; practically all the road signs were obliterated by falling snow and it was just guess work. Finally Bill Zbasnik got out of the car, hopped across the road, brushed off a sign. It showed the word "Cleveland" with the arrow pointing the opposite direction! Tsk Tsk! Had we kept on going we would have landed in Akron. Then down Detroit avenue to Highway 6 again, and to Superior avenue. And a big sigh of relief to know we had arrived!

To all those back in Ely who worked so hard to make the farewell party in the National Home a success, Little Stan wishes to offer sincere thanks, particularly to the ladies: Mrs. Louis Perushek, Mrs. Charles Merhar, Mr. Louis Champa, and Mrs. Mary Zgonc. To Joe Champa, Joe Kovach, Frank Tomsich, Jr., Mayor John Kapsch, Louis Champa, and especially to Bro. Anton Zbasnik, our supreme secretary whose press conferences Little Stan will miss very much, and to all the girls who helped serve. Thanks to you all! The event was one that Little Stan shall never forget.

Little Stan was at the home of Louis Champa when he heard the news that his brother Andy Champa was seriously

Lodge 1

Ely, Minn. — I have received our new calendars for 1941, and all members who wish to have them can have same by asking for them at my home. These calendars are sure beautiful and represent our new name very nicely, and the members on the committee for selecting this year's calendar should be given a vote of thanks.

Our next year's meetings will be held on the second Sunday of the month at 7 p.m. at the Jugoslav National Home.

Frank Tomsich Jr., Sec'y.

Funology

Trials of an Agent

A little girl was seated on the front porch when the salesman approached the gate. He tried to open it but it stuck.

"Mother at home, little one?" he inquired before making further attempt to enter the yard.

"Yes, sir, she's always at home," said the child.

The agent jumped the gate and rang the doorbell. There was no response. He rang it several times more, and waited. The door remained closed. Somewhat vexed, he turned to the child and asked, "Didn't you say your mother was home?"

"Yes, sir, and I'm sure she is," replied the youngster.

"Then why doesn't she answer my ring, I wonder?"

"I think she will, sir, when you reach our house," came the prompt reply. "We live four doors down the street."

Pulling a Sleeper

Tired after a long day of calling on the flinty-hearted merchants of Calgary, J. B. McWarts, the commercial traveler, had just fallen asleep when he was awakened by a figure that lurched up to the side of his bed. Switching on the light, J. B. saw a man in a sad state of intoxication.

"Beg pard'n," mumbled the intruder; "thought it was my room."

Dropping off to sleep, the tired traveler was again awakened by the self-same drunk. Again the refreshed one apologized and reeled out of the door.

When the occurrence was again repeated, J. B. was prepared to give the soak a piece of his mind, but the drunk was in a rage.

"Look here!" he roared, "do you sleep in every darn room in the house?"

Heard at the Club

"So you're a salesman, are you? What do you sell?"
"I'm a salt seller."
"Shake!"

ly injured in a mine accident in Quebec, Canada. Mrs. Champa was hurrying her packing ready to leave for Canada.

And now, coming to the end of the first week's issue in Cleveland, Little Stan wants to wish everyone of you a really happy New Year. Please don't feel hurt because you didn't get your Christmas card. Little Stan was so busy getting things in shape he didn't send out a one.

You know, it doesn't quite seem right. Got to work so soon here, I can't quite get used to the idea that I'm here to stay a while. Seems more like I'm here only on a trip! Heh Heh!

A word to the girls in the Home Office: Thanks for a fine Christmas Eve party and thank for a real nice gift.

Thinking about everything here at the desk has Little Stan in a whirl, so he'd better quit right now before Bill Sitter gets a headache trying to figure out where to place all this.

Stan Pechav

Nāše obligacije

V navzočnosti delegatov 16. redne konvencije naše organizacije v Waukeganu, Ill., preteklega septembra, smo novoizvoljeni odborniki slovesno objubil, da bomo zvesto vršili dolžnosti nam poverjenih uradov v razmisliu ustave in pravil naše organizacije, po naši najboljši moškosti. Mi smo dalje slovesno objubil, da bomo pošteni in nepristranski napram vsem članom ter da bomo vedno delali za in pospeševali najboljše interese Ameriške bratske zveze.

Kot vašega novoizvoljenega glavnega odbornika je moj namen vedno delati za najboljše interese Ameriške bratske zveze oziroma jih pospeševati. To naj bo moj edini cilj kot odbornika, ki je posvečen ideji lojalnega fraternalizma. Kot glavni odbornik Ameriške bratske zveze se zavedam, da je moja prva dolžnost delovati za porast članstva. Pomoč ostalega članstva je seveda potrebna. Vsi ostali člani so, z glavnimi odborniki pred, dolžni delovati za porast članstva naše Zveze.

Varnost, po kateri stremimo v Zvezo in za naše člane, je nagrada, katera čaka tiste, ki so voljni prispevati svoj del.

F. J. Kress, gl. nadzornik.

Nega božičnih cvetic

Za božična darila se v tej deli razdeli mnogo cvetic, rastlin in lončkih. Razume se, da želi vsak prejemnik ali prejemalec takega rastočega darila ohraniti isto kar najdalje mogoče v dobrem stanju. Toda božične cvetice, ki so bile vzgojene v rastlinjakih, so kot razvajeni otroci, ki zahtevajo mnogo pozornosti. Zahteve različnih cvetic je pa se nekoliko razlikujejo med seboj.

Poinsetije ljubijo sončno okolje in kolikor mogoče enakomerno temperaturo, okrog 70 stopinj. Suša jim ne ugaja, toda če bolj zoprna jim je prevelika mokrota. Zalivajo naj se le tedaj, kadar se vidi, da je zemlja v lončkih že precej suha.

Jeruzalemske črešnje (Jerusalem cherry) se zadovoljujejo s temperaturo okrog 60 stopinj. Zalivajo naj se rajši malo več kot premalo. Naravni plin ali pa plin od premoga zelo škoduje takim cveticam. Ako je takega plina preveč, zrak le majhna količina, bo se začelo zvijati listje teh rastlin in dekorativne jagode bodo odpadale. V zgodnji pomladi, ko jagodice v rastlini večinoma že odpadejo, naj se vejice rastlin prirežejo močno nazaj in naj se postavijo na svetel in hladen prostor, kjer je kakih 40 stopinj gorkote, morda na kako primerno okno v kleti, in zalivajo naj se le po enkrat na teden.

Ciklama (cyclamen) je nadaljna znana božična cvetlica, ki se najbolje počuti v nepregorli sobi. Zahteva dovolj svetlobe, toda ne sonca. Zaliva naj se precej dobro, toda ne od vrha, ampak od spodaj, to je, da se voda naliva v podstavek pod lončkom. Ako se zaliva od zgoraj, začne gomolj rastline gniti. Pri pravi negi bo ta rastlina cvetela dva meseca in več. Ko preneha cveteti in začnejo listi rumeneti, naj se jo preneha zalivati, nakar se odstranijo mrtvi listi in cveti, lonček z rastlino pa se položi v hladni kleti postrani (ne pokončno) in se jo le toliko zaliva, da se zemlja čisto ne posuši. V pozni pomladi se lonček z rastlino postavi v kak senčni kraj vrta, kjer jo je treba spet primerno zalivati, da oživi in spet prične rasti.

Acaleje (azaleas) je treba dobro zalivati, toda tudi samo od spodaj. Tudi, ko preneha cveteti, mora biti rastlina zalivana. V juniju se jo more prenesti na pristo, kjer jo je treba vsak dan zalivati.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

MIRNI PRAZNIKI?

Tekom preteklih božičnih praznikov je v Zedinjenih državah umrlo nasilne smrti 421 oseb. Od teh odpade 307 primerov na avtomobilske nesreče, 114 pa na druge vzroke. Prejšnje leto je tekom božičnih praznikov storilo nasilno smrt 678 oseb.

DOBRO SOSESTVO

Senat sosedne republike Mehike je sprejel predlog, ki dovoljuje vojnim letalom Zedinjenih držav, da se smejo posluževati nekaterih mehiških letališč. Mehikiški senat je tudi izbral delegacijo desetih zastopnikov, ki bo uradno predstavila Mehiko pri tretji inavguraciji predsednika Roosevelta v Washingtonu.

VOJNA V EVROPI

Med Anglijo in Nemčijo je bilo tekom božičnih praznikov neoficijno premirje. Nemških letalcev ni bilo nad Anglijo in zato so počivali tudi angleški letalci. Po treh dneh pa se je spet pričelo bombardiranje od obeh strani. Na južni fronti ni bilo niti neoficielnega premirja. Angleži ljuto napadajo Bardio, močno utrjeno italijansko postojanko v italijanski Libiji, in Grki v Albaniji prodirajo polagoma naprej, dasi zadnje čase ne poročajo o kakih večjih uspehih.

Na Balkanu je zavladalo veliko razburjenje vsled poročil, da je Nemčija poslala več stotisoč vojakov v Rumunijo. Ugiba se, da morda Nemčija udari preko Jugoslavije ali Bolgarije na Grško. V tem primeru bi se najbrž zapletla v vojno tudi Turčija. Rusija baje tudi zbira velike armade ob vsej meji proti Nemčiji in Rumuniji. Poroča se, da Nemčija pošilja močne čete vojaštva na pomoč Italiji, toda Italija trdi, da so te vesti izmišljene. V zunanjem odseku bolgarskega sobranja je bil odločno odklonjen predlog, da naj bi se Bolgarija pridružila državam osi.

Nekateri angleški in ameriški vojaški eksperti sodijo, da je Hitler namenoma povzročil razburjenje na Balkanu, da bi na ta način odvrnil pozornost od svojih pravih načrtov. Morda ima Hitler namen udariti z vso silo na Anglijo samo, ali pa se bo skušal polastiti Gibraltarja. Angleži skušajo biti pripravljeni na vseh točkah za vsak slučaj.

ZAPOZNELE VESTI OD TAM PREKO

OTVORITEV TOVARNE

Na Rakovici pri Beogradu so v drugi polovici oktobra svečano otvorili prvo državno tovarno avtomobilov. Otvoritvi so prisostvovali visoki civilni in vojaški predstavniki. V tovarni bodo izdelovali kompletne tovarne avtomobile. Tvornica za avtomobile je del Industrije motorjev, katera družba je bila ustanovljena leta 1928 s pomočjo francoskega kapitala, in je prvotno izdelovala samo motorje za letala. Ob koncu leta 1936 je država odkupila delnice, ki so bile v rokah francoskega kapitala, in je postala izključna lastnica podjetja.

NEPOZNAN MRČES

V Ljubljani se je po nekaterih stanovanjih pojavil nepoznan mrčes, ki je podoben prahti, in se izredno hitro množi. Napada pohištvo in oblačila, toda človeka se ne loti. Strokovnjaki dosedaj še niso mogli najti sredstev za preprečanje širjenja tega čudnega mrčesa.

ELEKTRIFIKACIJA

Pri Veliki Nedelji blizu Ormoža se je 9. novembra prvič posvetila električna luč. Prebivalstvo je to pridobitev pozdra-

vilo z velikim veseljem. Že dolgo let je bil mimo kraja speljan glavni električni daljnovod fališke elektrarne, toda z elektrifikacijo Velike Nedelje se je zaradi velikih stroškov odlašalo. Ko je bila končno izvedena, si je prebivalstvo privoščilo kar domač praznik.

ZAHVALA POSLANIŠTVA

Poslaništvo Sovjetske unije v Beogradu je zapisilo Agencijo Avalo za naslednjo objavo:

Pooblaščen zastopstvo Zveze sovjetskih socialističnih republik v Jugoslaviji nima možnosti, da bi posamično odgovorilo na množične čestitke in pozdrave, ki jih je prejelo v zvezi s 23letnico USSR, in zato s tem izražajo zahvalo vsem osebam in organizacijam, od katerih je prejelo pozdrave.

POTOPLJENE LADJE

Jugoslovanske parobrodne družbe so objavile seznam parnikov ki so jih izgubile v sedanjih vojni. Tako je parnik "Carica Milica" s 9,950 tonami naletel 18. novembra na mino ob vzhodni obali Anglije. Parnik "Slava" s 7,500 tonami je 17. marca prav tako naletel na mino v bližini angleške obale, parnik "Labud" s 8,700 tonami pa 20. junija na poti iz južne Afrike v Liverpool. Parnik "Rad" s 5,600 tonami je bil v začetku avgusta torpediran ob zapadni obali Afrike. Parnik "Vido" s 3,700 tonami je na poti iz Carigrada v Brailo 6. oktobra naletel na mino v Črnem morju. Parnik "Orao" s 8,250 tonami je bil 16. oktobra torpediran v bližini Gibraltarja. V celoti je bilo izgubljenih 6 parnikov s skupno tonazno 45,000 bruto registrskih ton.

Ob koncu leta 1939 je štela vsa jugoslovanska trgovinska mornarica 425,500 bruto registrskih ton (ob koncu leta 1938 442,700), tako da predstavlja izguba gornjih 6 parnikov nekaj več nego 10% celotne tonaze.

STAR JUNAK

Nad 108 let je star črnogorski junak Ignjat Milošević, ki se je boril kot vstaš proti Turkom in zdaj zadovoljen živi v vasi Dragovci pri Nevesinju. Rodil se je leta 1832. Kljub visokim letom pride vsakega prvega v mesecu v Nevesinje, da lastno ročno dvigne svojo vstaško pokojnico 418 din. Vas Dragovica je oddaljena od Nevesinja 25 km, toda starega junaka še malo ne ovira ne vročina ne sneg in vihar. Vsakega prvega krepko premeri svojih 50 km. In če bi bilo treba večkrat dvigniti pokojnico, bi pač Ignjat še večkrat opravil to pot.

VIDELA PET RODOV

Pet rodov je dočkala preteklo nedeljo v Loki pri Črnomlju umrla posestnikova vdova Marija Vajsova. Ko še ni bila 18 let stara, se je pred približno 75 leti poročila z Janezom Vajsom, posestnikom v Loki pri Črnomlju, ki je imel tudi fujakarsko obrt, in se ga gotovo še spominjajo vsi bivši uradniki v Črnomlju, ker je bil stalni voznik za uradne komisije. Od številnih otrok, katere stala imela že pred 25 leti umrli Janez Vajs in njegova sedaj umrle vdova, živijo samo še štirje. Hči Marija je poročena s Antonom Spreicerjem, posestnikom, gostilničarjem in dolgoletnim notarskim uradnikom v Črnomlju. Navedenih hči Marija je soproga javnega notarja Ivana Ušlakarja v Ljubljani, slednjih hči Breda je pa poročena z dr. Pečkom, zdravnikom v Brežicah. Ker ima g. Breda Pečkova pravnikinja sedaj umrle Marije Vajsove, tudi že 4-letno hčerko Bredivo in 2 leti starega Marka, je doživela pokojna Marija Vajs pet rodov, kar je gotovo redek pojav, ki dokazuje

vendarle krepko življenjsko moč našega naroda.

DRAGA VOZnja

Ker se je v nedeljo vozil z osebnim avtomobilom, je bil kaznovan. Oblast je kaznovala nekega mariborskega meščana z globo 5000 dinarjev, ker se je v nedeljo peljal z avtomobilom.

DOPISI

San Francisco, Calif. — Na letni seji društva Golden Gate, št. 141 ABZ, je bil za leto 1941 izvoljen sledeči odbor: Rudy Troje, predsednik; John Clemens, podpredsednik; Louis Lesar, 609-A Kansas St., tajnik; John Grahek, blagajnik; Barbara Kramer, zapisničarka; Anton Vidmar, Joe Lekšan in Jack Vertin, nadzorniki. Društveni zdravnik je dr. Stephan Erlach. Društvene seje se bodo vršile vsaki tretji tork v mesecu ob 8. uri zvečer v Slovenskem naprednem domu na 2101 Mariposa St.

Na letni seji je bilo sklenjeno, da bodo v letu 1941 vsi člani plačali po en dolar društvene naklade, in sicer se bo ta naklada plačevala vsaki tretji mesec po 25 centov. To naj upoštevajo tudi oddaljeni člani, kajti društvena naklada je zanje prav tako obvezna kot za vse druge. Vsi bližnji in oddaljeni člani naj upoštevajo društveni sklep in naj skrbijo, da bodo imeli plačane svoje redne asesmente ob enem z društveno naklado ob določenem času. Na ta način bo šlo poslovanje gladko in ne bo vzroka za pregovarjanje. Ako bo kdo suspendiran, bo se suspendiral sam z neplačanjem asesmenta.

Člani in članice so prošeni, da se kar mogoče polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila 21. januarja. Na omenjeni seji bodo prečitani letni računi in vstoličen bo novi odbor. Poleg tega bodo na dnevnem redu še druge važne zadeve. Po seji bo malo proste zabave. Na razpolago bo prigrizek, jedmenovec in tisti od zida. Torej, na svidenje na seji 21. januarja in bratski pozdrav! — Za društvo št. 141 ABZ: Louis Lesar, tajnik.

Hibbing, Minn. — Člane in članice društva Sv. Frančiška, št. 54 ABZ, obveščam, da se bodo naše redne seje v letu 1941 vršile vsako drugo nedeljo v mesecu. Vršile se bodo v Memorial Bldg, v South Hibbingu in se bodo pričele ob 7. uri zvečer.

Za leto 1941 so bili izvoljeni sledeči društveni odborniki: Stanley Fink, predsednik; John Perich, podpredsednik; Caroline Fink, tajnica; Matt Laurich, blagajnik; Frank Lovshin, zapisnikar; Mary Adam, predsednica nadzornega odbora.

Dalje obveščam tiste člane, ki imajo navado vedno zaostajati s svojimi asesmenti po en mesec ali več, da se v bodoče ne bo za nobenega več zakladalo iz društvene blagajne, razen, ako se za to prijavi, pisмено ali osebno. Kdor se ne bo na ta način oprostil in ne bo imel svojega asesmenta plačanega pravčasno, bo suspendiran, in to po svoji krivdi, ne po krivdi tajnice. Vsi člani in članice naj izvolijo to opozorilo upoštevati. Sestrski pozdrav! — Za društvo št. 54 ABZ: Caroline Fink, tajnica.

Boncarbo, Colo. — Tem potom mi je sporočiti javnosti žalostno vest, namreč, da je naše društvo Sv. Jurija, št. 118 ABZ, izgubilo svojega dolgoletnega člana Antona Bratovicha. Pokojnik je bil tudi eden ustanoviteljev našega društva, je bil tudi večletni odbornik istega in vedno dober član. Bil je tudi večkratni zastopnik na sejah coloradske federacije. Doma je bil iz Sapjan, občina Jelšane na Primorskem in je prišel v Ame-

riko leta 1902. Rojen je bil leta 1878 in za vedno je zatnil oči 14. decembra 1940. Pogreb se je vršil 16. decembra, po cerkvenem obredu, na pokopališče v Trinidadu, Colo. Spadal je v dve podporni družbi, namreč k društvu št. 118 ABZ in k društvu HBZ. Spadal je tudi k unijški organizaciji UMWA. Vse tri skupine so mu priredile jako lepo pogreb, katerega se je udeležilo veliko število članov in prijateljev. Društvo št. 84 ABZ v Trinidadu, Colo., naj bo tem potom izražena zahvala, ker nam je za to priliko dalo na razpolago svojo zastavo in ker nam je tudi v drugih ozirih šlo na roke.

Pokojnemu sobratu Antonu Bratovichu naj bo ohranjen blag spomin, žalujoči družini pokojnika pa naj bo v imenu društva izraženo iskreno sožalje. — Za društvo št. 118 ABZ: Tony Dekleva, predsednik.

Gilbert, Minn. — Dne 4. decembra, ko sem bil na mojem običajnem delu, sem bil brzojavno obveščen, da je v Danvillu, Ill., prejšnji večer v avtomobilski koliziji smrtno ponorela moja hčer Theresa, omožena Lawrence. Bila je zaposlena kot strežnica v bolnišnici vojnih veterancev.

Takoj po prejetju žalostne novice, smo se odpravili na pot, in sicer z avtomobilom. Z menoj so se vozili sin Frank, soproga in prijatelj William Podlogar. Ustavili smo se v Milwaukee, Wis., da tam pobereмо še sina Tonya in hčerko Frances, omoženo Godich, nato pa smo nadaljevali vožnjo preko Chicaga v Danville. Od Chicaga do Danville je 178 milj. V Danville smo dospeli 5. decembra ob 11. uri dopoldne. Vožnja nas je vzela 22 ur, ker je bila pot po nekaterih krajih ledena ter je bilo treba previdno voziti.

Najprej smo se ustavili na njenem stanovanju, kjer pa nismo našli nikogar doma. Potem smo se podali v Veteran Hospital, kjer je bila pokojnica poprej zaposlena, in tam smo dobili njenega moža in vsa pojasnila. Bolniške strežnice so nas takoj odprmile do hiše, kjer je pokojnica ležala na mrtvaškem odru. Imela je častno stražo svojih sodelavk, bolniških strežnic, katere so se v tej službi menjavale na vsaki dve uri, podnevu in ponoči. Lahko si mislite, kako nam je bilo vsem pri srcu, ko smo gledali žrtve smrti, nasilno iztrgano iz življenja v cvetu let. Saj je bila pokojnica stara samo nekaj dni nad 30 let. Nismo pa žalovali za njo samo starši, bratje in sestre ter njen mož, ampak tudi vse osebe, vposleno v tisti veliki vojaški bolnišnici, namreč 9 zdravnikov in 69 bolniških strežnic. Vsi so prišli na večer 5. decembra, da se poslovijo od pokojnice.

Drugi dan, 6. decembra zjutraj je bilo spet vse organizirano, da se vsi uslužbenci institucije še enkrat poslovijo od svoje pokojne sodelavke, predno jo vlak odpelje v njeno rojstno deželo Minnesoto. Bolniške strežnice so prišle v belih oblekah, in sicer je ena skupina prisostvovala pri pogrebnih ceremonijah, druga pa je pokojnico spremljala do vlaka. V dve skupini si bile strežnice razdeljene zato, da delo v bolnišnici ni trpelo. Določeni zavod, imenovan Veteran Hospital, je v upravi federalne vlade, in tam je nastanjenih kakih dva tisoč umobolnih veterancev. Pokojna naša hčerka jih je imela na skrbi kakih sto. Truplo pokojnice je bilo naloženo na vlak 6. decembra popoldne, in njene sodelavke bolniške strežnice so stražile pri njem, dokler ni vlak potegnil iz postaje. Bilo je žalostno slovo.

Njen soprog Theodore Lawrence in jaz sva pokojnico spremljala z vlakom do zadnje postaje, to je do Virginije, Minn. V Virginijo smo prišli 7. decembra popoldne, na dom smo dobili truplo pokojnice ob 4. uri

popoldne in pogreb se je vršil 9. decembra. V zadnje slovo so se je sorodniki in prijatelji spomnili s 57 vencih; od teh jih je bilo 27 iz Danville. Pogreb se je izvršil po cerkvenih obredih na pokopališče v Gilbertu in se je istega udeležilo zelo veliko število občinstva. Pokojna hčerka Theresa je bila vrsto let članica JSKJ, toda slabe delavske razmere so nam onemogočile plačevanje prispevkov; tako je bila ob času smrti brez kakega podpornega društva.

Vsem skupaj, ki so nam tekom dni naše žalosti na kakršen koli način pomagali ali nam izrazili sožalje, naj bo tem potom izrečena iskrena zahvala. Za pokojnico žalujejo njen soprog Theodore Lawrence, oče, Anton Zganjar, mati, dve sestri in pet bratov. Bodi ji sladek počitek v rodni ameriški zemlji in bodi ji ohranjen blag spomin!

Cleveland, O. — Pri društvu Jutrjanja zvezda, št. 137 ABZ, so bile za leto 1941 izvoljene sledeče uradnice: Genevive Zupan, predsednica; Frances Brancelj, podpredsednica; Dorothy Strnisha, 13608 Coit Rd. (Tel. Mulberry 2730), tajnica; Josephine Zivoder, blagajničarka; Julia Brezovar, zapisničarka; Jaklich Rose, Pauline Durjava in Mary Bradač, nadzornice. — Za društvo št. 137 ABZ: Ana Erbežnik.

Black Diamond. — Tem potom obveščam člane in članice društva Marija Zvezda, št. 32 ABZ, da se bo naša letna seja vršila v nedeljo 19. januarja 1941. Na omenjeni seji bomo volili društveni odbor za leto 1941. Čim več nas bo na seji, tem lažje bomo izvolili dober odbor in tem bolje bomo uredili vse, kar spada na program letne seje. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da član, ki se letne seje ne udeleži, plača 50 centov v društveno blagajno. Izvzeti so le člani na bolniški listi in tisti, ki morajo ob času seje delati. Seja se bo vršila v navadnih prostorih. Na svidenje torej na seji v nedeljo 19. januarja, in bratski pozdrav! — Za društvo št. 32 JSKJ: And. Primožič, zapisnikar.

Braddeck, Pa. — Na zadnji seji društva Sv. Alojzija, št. 31 ABZ, je bilo od strani članov precej povpraševanja, kje so koledarji, in jaz sem odgovarjal, kakor sem mogel, da jih ni in ni. To je bilo na redni seji 15. decembra. Drugi dan, to je 16. decembra, so jo pa že primahal, namreč koledarji, in so še precej lepi. Torej, člani, ki hočejo imeti koledarje naše organizacije za leto 1941, naj pridejo ponje na moj dom, ali pa na prihodnjo sejo, ki se bo vršila v nedeljo 19. januarja v navadnih prostorih na Talbot Avenue v Braddeco. Oddaljenim članom sem koledarje že odposlal. Če bi se zgodilo, da ga kateri ne bi dobil, naj me obvesti, da mu pošljem drugega.

Za leto 1941 je naše društvo izvolilo sledeče odbornike: Rudolph Čeligoj, predsednik; John Sustar, podpredsednik; Martin Hudale, tajnik in blagajnik; John Rednak, zapisnikar; Joe Regina, bolniški tajnik; John Rednak, Andrej Mlaker in Paul Stempfer, nadzorniki; John Cvetan, vratar. Društveni zdravnik je dr. Mills, Liberty St., Braddeck, Pa.

Tem potom želim tudi opozoriti tiste člane, ki zaostajajo s svojimi asesmenti, da naj bodo v bodoče bolj točni, če ne bodo sami priti v neprimliko, v primeru bolezni. Nekateri so taki, da bolj ko jih prosim in pozivam, slabše mi plačujejo. Kakor bi se hoteli norčevati iz mene. Ko to pišem, smo že proti koncu decembra, pa mi nekateri niso še za mesec oktober plačali. Eden ali drugi se misli, češ, saj me ne sme prvi mesec suspendirati. Saj mi tudi tega ne bo tre-

ba, samo denarja ne bom imel, da bi ga poslal za njegov asesment, in ga bo glavni urad suspendiral. Pred leti mi je neki član, zagrozil, da se bo obrnil na glavnega tajnika, če ga bom suspendiral. Kam se bom pa jaz obrnil, za mojih okrog 20 dolarjev, ki mi jih dolgujejo člani ali bivši člani, za katere sem zalagal! Večkrat se zgodi, da tak član društvo pusti, tajnik se pa obrise za denar, ki ga je založil zanj. Zato, bratje in sestre, pomnite, da kdor ne bo imel v bodoče plačanega asesmenta pravčasno, bo suspendiran. Pozdrav in srečno novo leto vsem! — Za društvo št. 31 ABZ: Martin Hudale, tajnik.

Calumet, Mich. — Tukaj je preminil v starosti 80 let rojak in sobrat Mike Klobuchar, star 80 let, član društva Sv. Cirila in Metod, št. 9 ABZ. Pokojnik je bil rojen v Dobličih pri Črnomlju v Beli Krajini. V Ameriko je prišel leta 1877 ter je bil eden prvih tukajšnjih naseljenikov. Prva leta je delal v rudnikih v Keweenaw, pozneje pa se je preselil v Calumet, kjer je delal več let za družbo Calumet & Hecla. Pozneje je odprl gostilno, katero je uspešno vodil 37 let. Pred 20 leti je pustil to obrt. Bil je član našega društva nad 40 let in uradnik Jednote 13 let. Mož je bil dobrega in mirnega značaja, ki je pomagal marsikateremu svojemu rojaku, ki se je priselil v to deželo; mnogim je tudi poslal vozne listke, da so mogli priti.

Pred šestimi leti je s svojo soprogo obhajal zlato poroko ali 50-letni jubilej zakonskega življenja. Poleg svoje soproge župašča še sina dr. F. J. Klobucharja, hčeri Mrs. Kate Grichar, in Mrs. Maie Peterlin, eno sestri, 10 vnukov in enega brata. Umrli je 17. decembra in pokopan je bil 20. decembra. Naj bo pokojnemu našemu pionirju ohranjen blag spomin, žalujočim ostalim pa naj bo izraženo iskreno sožalje!

John Ilenich.

Detroit, Mich. — Na letni seji društva Triglav, št. 144 ABZ, je bil za leto 1941 izvoljen sledeči odbor: Jacob Kauchec, predsednik; Mike Bahor, tajnik; John D. Judnich, blagajnik; Albert Naprudnik, zapisnikar. Seje se bodo vršile po starem, to je vsako četrto nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v navadnih prostorih. Naj še omenim, da asesment bom pobiral na društveni seji in za zadnji dan v mesecu do 8. ure zvečer na mojem domu. Bratski pozdrav in srečno novo leto vsem! — Za društvo št. 144 JSKJ: Mike Bahor, tajnik.

Chisholm, Minn. — Na letni seji društva Sloga, št. 230 ABZ, ki je bila precej dobro obiskana, je bil za leto 1941 izvoljen sledeči odbor: Angela Virant, predsednica; Katherine Petrovich, podpredsednica; Mary Zurga, tajnica; Agnes Debelak, blagajničarka; Katherine Ambrozich, zapisničarka; Mary Oberstar, Angela Garmekar in Frances Samsa, nadzornice.

Naša prihodnja seja se bo vršila 9. januarja ob pol osmih (7:30) zvečer v navadnih prostorih. Prečitani bo celoletni račun med društvom in Jednoto in nadzornice bodo prečitale trimesečni račun. Članice so prošene, da se te seje kar mogoče polnoštevilno udeležijo. Srečno novo leto in sestrski pozdrav! — Za društvo št. 230 ABZ: Mary Zurga, tajnica.

Duluth, Minn. — V nedavnem poročilu o smrti moje sestre Marije Podjavorske v Celju, je bilo napačno navedeno ime ene njenih in mojih nečakinj. Pravilno bi se moralo glasiti, da nečakinja, ki biva v Wakefieldu, Mich., se piše Mary Komovec. To liko v popravek, da ne bo kakega nesporazuma. Matija Pogorelec.

Damir Feigel:

ČAROVNIK BREZ DOVOLJENJA

(Nadaljevanje)

"Tu mestna policija... Kdo tam?... Klanjam se, gospod ravnatelj!... Pošiljam vam dva bankovca s prošnjo, da nam da vaš urad svoje strokovno mnenje. Omenjam, da ne vidim v enem ne v drugem kake potvorbe, kake ponaredbe, sposobne, oslepariti koga, vključ temu mi je mnogo do tega, da imam o tem pisмено uradno domnevo... Škoda... Pravi izvedenec v tej stroki, vaš blagajnik, da pride šele zvečer s pogreba svoje tašče. Res škoda!... Če ni drugače, pa jutri zjutraj. Priporočam se, gospod ravnatelj!"

Ko je odšel Kolenc z ovojko na Državno banko, se je Grebenc nečesa domislil. Vzel je zopet pismo v roke in se poglubil v drobno pisavo. Kako je mogoče iz pisave te ali one osebe sklepati na njen značaj? In vendar se bavijo s tem posebnimi izvedenci in baje z dobrimi uspehi. Pred meseci si je bil zapisal Grebenc naslov takega grafologa. Nikakor bi ne bilo napačno, če bi se obrnil v tej zadevi do tistega razlagavca. Slišijo se glasovi, ki prerokujejo tej vidi sijajno bodočnost. Nudi se mu torej prav sedaj ugodna prilika, da priklene grafologijo kot pomožno vedo k policijskemu preiskovanju. Take prilike nikakor ne sme zanemariti. V svoji beležnici je slednjič našel potrebne podatke o grafologu. Iskal ga je po telefonskem seznamu. Ni ga dobil. Nič ne de. Spíše kratko pismo s tozadevno prošnjo in, če prej ne, ima najkasneje jutri zjutraj že lahko odgovor v rokah. Na ta način se navali na krivca, bodi že pritlikavec ali Rudi Mlečnik, z raznim orožjem in je skoraj izključeno, da uide pravici.

Zopet je moral Kolenc na pot. Čutil se je tem zaporednim naročilom, a poznal je svojega predstojnika, poznal je tudi njegovo vestnost.

Grebenc je zopet segel v listnico in privlekel iz nje dve uradni listini: potni list in oblastveno dovoljenje. Potni list je bil prav za prav potni listič. Oblasti dajajo vendar vsem enake potne liste, enake velikosti kakor pritlikavcem. Ponavlja se torej isto ko prej pri bankovcih. Tu je dan vsekakor dejanski stan za potvorbo javnih listin, čeprav jih mogoče ni ponaredil sedanj lastnik sam, kajti pri popisu osebe se res navaja visokost: 176 cm. Jasno, da se je moral polastiti na kak način pritlikavec tuje listine. Radi tega treba skrbeti, da ostane krivec tudi v bolnišnici pod nadzorstvom, da ne uide. Gabrovska pošlje nadzorovat ga in mu zabiči, naj ne vzbuja s svojo službo posebne pozornosti.

Grebenc si je privoščil po daljšem odmoru prvo cigareto. S pogledom je oplazil novo knjigo, na katero je bil že popolnoma pozabil, ker jo je deloma pokrivalo poročilo mestne bolnišnice. V knjigi: stvori človeške domisljije, v poročilu: stvori življenjske resničnosti, si je dejal uradnik in se zadovoljno smehljaj, ker mu je bila naklonila usoda tako zamotano in radi tega zabavno zadevo.

Manjši krivec, tisti, ki je ukradel le listnico pravemu lastniku, je že na varnem, večji krivec, ki se bavi s ponarejanjem bankovcev in uradnih listin in si je dal ukrasti svojo listnico, ni še pod ključem. A tudi on ne uide. Oblasti vedo o njem več kot dovolj. Rudi Mlečnik, bivši član cirkusa "Silvino," njegov popis kar v dveh različnih izdajah: v potnem listu in oblastvenem dovoljenju — nobena tiralica ne more biti tako popolna — je postal brezposeln in si preskrbel posebno dovoljenje, da si sme s svojimi cirkuškimi spretnostmi služiti svoj kruh. In prav njegovi javni nastopi ga bodo izdali, izdali bodo smer njegovega potovanja. V bližini njegovega zadnjega nastopa ga doseže roka pravice. Da le niso ti podatki ponarejeni kakor so ponarejeni obrazci!

Vseh bolnikov se je bil polastil viden nemir. Iz raznih dejanj so sklepali, da dobe novega sotrpina. Po odhodu godrnjavega, sitnega, zadirčnega, vsem brez izjeme zoprnega starca, ki je strahoval s samim pogledom svoje sobne tovariše, da se ni upal nihče niti glasno zavajkati, se je bilo izpraznilo mesto in postelja št. 14. je čakala novega bolnika. Popoldne se je pojavila nenadoma strežnica, premenila posteljnino, zbrisala raz tablo nad vzglavjem s kredno pisane podatke prejšnjega bolnika, odgrnila posteljo in zopet izginila brez besed, pustivši bolnike v mučni negotovosti glede njihovega novega tovariša.

Kakšen bo, mlad, star, delavec, uradnik, ali ga prineso naravnost iz operacijske sobe, ali ga bodo rezali šele čez nekaj dni? Na ta in podobna vprašanja so si skušali bolniki odgovoriti, da si z zabavnim uganjanjem skrajšajo enoličnost dolgočasnega popoldneva. Sicer je pomenil nov bolnik tudi novega člana njihove družine, za kakršno so se šteli vsi stanovalci ene in iste bolniške sobe.

Strežnica je odprla vratnice na ves stečaj. Vse glave, tretjina med njimi povita z obvezami, so se dvignile s podzglavlja in se obrnile proti vratom, skozi katera sta prinašala strežnika na nosilnici novega bolnika. Ob prazni postelji sta položila nosilnico na pod, prišla bolnika pri ramenih in nogah, spravila ga pod odejo in odšla, majajoč z glavo, kakor bi se jima bilo pripetilo nekaj neverjetnega, nekaj nepojmljivega. Strežnica se je še nekoliko pomudila ob postelji, privzdignila blazinico, popravila odejo in jo mahnila za strežnikoma.

"Otroka so pomešali v našo družbo," se je oglasil bolnik št. 13, in se obrnil do svojega soseda na levi, "kakor da bi ne imeli posebne sobane za otroke. Človek naj odslej pazi in tehta vsako besedo, sicer se seznanj s svetopisemskim mlinskim kamnom in morskimi dnóm."

"Po naporu, s katerim sta dvignila strežnika bolnika, sodim, da ne more biti otrok. Vi ste mu bližji, zato ste morali vse bolje videti od mene," mu je odgovoril sosed. "Mučno bi bilo res za nas, če bi imeli otroka v svoji sredi. Pasja vera! Niti priduševati se ne bomo smeli več! Tiho! Pogledajte svojega soseda onkraj novega bolnika, tistega sušca z rdečim nosom! Kam se odpravljaja?"

(Dalje prihodnjé)

Iz rastlinskega kraljestva

Brez rastlinstva bi bilo naše življenje nemogoče. Večina našega življa sestoji direktno od rastlinstva, toda če tudi uživamo meso ali mleko, je to samo na gotov način predelano rastlinstvo. Vsa naša žita, sadje in zelenjave izhajajo iz svojih divjih prednikov. Večina naših koristnih rastlin je človek v dolgi dobi izboljšal s izbiranjem in negovanjem. Žita, kot so pšenica, rž, ječmen in celo koruza spadajo v vrsto trav. Naše hr-

renine teh ameriških trt pa so trtnim ušem zoprne in jih ne napadajo. Torej so vinogradniki sadili divjo ameriško trto in nanjo cepili plemenite domače vrste. Rojakom, kateri prihajajo iz vinorodnih krajev Slovenije, je to znano, kakor jim je znano cepljenje jablan in hrušek na divjake ali cepljenje plemenitih vrtnic na šipek.

Znanstveniki pa so znali vzgojiti tudi popolnoma nove rastlinske podvrste s križanjem.

Krompir in paradizniki na isti rastlini

ške in jabolka imajo svoje prednike v divjih lesnikah in lesncah, ki rastejo po gozdih in večinoma rodijo neužitno sadje. Naše lepe vrtnice so vzgojene iz divjega šipka. Takih primerov bi bilo mogoče navesti stotine.

Prvotna vzgoja rastlin se je začela z izbiranjem in negovanjem. Praktični ljudje so izbirali najlepše rastline z najboljšimi sadježi in so iste razmnoževali. Z gnojenjem, okopavanjem in zalivanjem so še nadalje izboljšali take rastline. Saj vemo, da so celo preprosti kmetje v starem kraju izbirali najlepše klase pšenice in najlepše stroke koruze ali fižola za seme. Gospodinje so izbirale najlepše zeljne glave in najlepše eksplanje repe, pese in kolerabe ter jih spravile na varnem čez zimo, da so jih drugo leto pripravile do cvetja in semena. Take vrste gojitev in izbira se vrši še danes.

Pri sadnih drevesih je drugače. Ko so ljudje enkrat z gojenjem in izbiranjem vzgojili kako dobro vrsto, so jo razmnoževali s cepljenjem. Iz jabolčnega peška vzgojena jablana bo vselej rodila nekoliko slabše sadje kot materno drevo. Zato se večje plemenitih jablan, hrušek in drugih sadnih dreves cepijo na "divjake," in se tako dobra vrsta lahko neposlabsana ohrani stoletja in tisočletja. Sadjarjem je tudi znano, da iz peškov plemenitih jabolk, hrušek in drugih sadežev zrastejo navadno slabotne rastline. Močne in zdrave rastline pa zrastejo iz peškov divjih lesnik. Na te lesnike potem cepijo večje plemenitega sadja.

Do neke meje velja to tudi za vinsko trto. Navadno se trta pomnožuje s ključji ali potaknenci, to je z odrezanimi mladikami, ki se potaknejo v zemljo, kjer iz spodnjih oces poženejo korenine. V starem kraju pa se je bila pred desetletji pojavila na koreninah plemenite vinske trte tako zvana trtna uš, neka silno majhna zajedalka, ki je v kratkem opustošila mnogo tamkajšnjih vinogradov. Vinograde so obnovili potem na ta način, da so dobili iz Amerike razne vrste divjih trt, katerih večina ne rodi nikakega grozdja ali pa le kisle in drobne grozdiče. Ko-

primer mogoče petunijo z vrtnim tobakom, oranžo z limono, travo z žitom itd. Seveda je za taka križanja potrebno mnogo znanja, dela in potrpljenja. Nedavno je bilo poročano, da se je nekemu ameriškem znanstveniku posrečilo križanje krompirja s paradiznikom. Ti dve rastlini sta si sorodni in prva rodi gomolje na koreninah, druga pa sadeže na vejicah. S križanjem je dotični znanstvenik vzgojil novo rastlino, ki jo je imenoval "topato"; kot znano je tomato paradiznik, potato pa krompir, pa je od vsake označbe vzela nekaj. Ko posadi seme sadežev, ki so zrastle na rastlini "topato," bo novozrasla rastlina spet rodila gomolje v zemlji in paradiznike na vejah. Tu je torej povsem nova rastlina. Kako okusni so gomolji in kako dobri so paradizniki, ni znano; morda niso niti eni niti drugi kaj prida. Če pa rastlina daje dobre sadeže spodaj in zgoraj, lahko postane velikega pomena posebno za male vrtove.

Naš rojak Joseph Misica, po rodu iz Crnomlja v Beli Krajini, član društva Triglav, št. 144 ABZ v Detroitu, Mich., ima veselje z vsakovrstnim cepljenjem. Ne samo, da cepi trto, sadno drevje in vrtnice, ampak je lansko leto poskusil cepiti tudi paradiznik na krompir, in mu je uspelo. Na sliki vidite njegovo hčerko, ki drži v roki dotično rastlino, na koreninah katere je krompir, na stebelu pa so paradizniki. Poskus je vsekakor zanimiv, dasi ni posebne praktične vrednosti. Kdo bi hotel vsako leto celo nivo krompirja cepiti, da bi na stebelih rastle paradizniki? Vsekakor je v tem dokaz, da se morejo sorodne rastline medsebojno cepiti. Cepiti se zamore na primer petunija na vrtni tobak, kumara na bučo, paradiznik na krompir ali obratno itd. Boljše so v tem oziru vedetne ali trajne rastline. Na primer, jablano ali hruško je mogoče cepiti na kutino in celo na beli trti ali glog, marelico je mogoče cepiti na breskev, slivo ali mandelj, plemenito vrtnico na divji šipek, nešpljo na glog, španski bezeg (lilac) na kozjo preslico (privet) itd. Kjer koli je med rastlinami vsaj nekaj daljnjega sorodstva, se navadno medsebojno cepljenje obnese.

Narava je velikanska zakladnica s skoro neomejenimi možnostmi. Nekateri jih odkrivajo v kemiji, drugi v rastlinstvu ali živalstvu. Mnogi naši ljudje imajo veselje do rastlinstva in ga gojijo za korist in lepoto, nekateri pa se bavijo z bolj zabavnimi poskusi, kakor naš rojak Misica v Detroitu. In v tem je mnogo lepe zabave in veselja za ljudi, ki ljubijo naravo. — (A. J. T.)

DOLGOST ZELEZNIC

Ako bi vse železniške proge v Zedinjenih državah položili vzporedno v ravnih črtah, bi tvorile 133 prog od New Yorka do San Francisca.

ZAPOZNELE VESTI OD TAM PREKO

PRAZNOVERJE

Iz Požarevca poročajo, da je zbudila pozornost smrt ugledne kmetice Milke Mišičeve iz bližnje vasi Dubravice. Vzrok nje-nega obupa je bilo kar nenavadno babjeverstvo. Milka je imela že dalje časa pri sebi stekleničico, o kateri je bila prepričana, da ji prinaša srečo. Pri delu na njivi pa je stekleničico izgubila. Iskala jo je do večera, potem pa je bila tako izčrpana in obupana, da se je obesila v prepričanju, da je poslednjene zemeljske sreče konec.

DAVICA RAZSAJA

V poslednjem času je ljubljanski reševalni avto že večkrat obiskal Smartno pri Litiji. Prepeljal je v bolnišnico več mladih bolnikov, obolelih za davico. Kakor je došlo sporočilo, je eden izmed mladih bolnikov medtem že umrl. Pred leti je bila davica v litjskem okraju

kaj pogosta bolezen, po obnem cepljenju ljudskosti mladine pa se je ta bolezen nekaj let ustavila. Kazal spet uvesti obvezno cepljenje.

LJUDJE BREZ STREHE

Neredno vreme zadnjih dni povzročilo velike poplave v cegovini in delu Dalmacij. Metkoviću je Neretva tako rasla, da je poplavila pol metra pod vodo, da je nad 2000 p valcev ostalo brez strehe. V škodo so poplave prizadejale tudi na Imotsko—Bekijskem in okrog Makarske.

VLOG

V tej posojilni zavarovane do \$5,000.00 po First Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebne in družinske vloge. Plačane obresti po 3%. St. Clair Savings & Loan 6235 St. Clair Avenue HEND.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Čitajte zanimiv članek: "O LOVU IN LOVCIH," ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakih po 2 oz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA SE DANES

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je 4.50 Društvo in posameznikom se pripravljamo za tiskovine. Unijsko delo—zmerne cene 6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio

Naznanilo in zahvala

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem žalostno vest, da nam je kmrt vnela iz naše srede ljubega soproga in očeta

JOSEPHA SUSTRICA

kateri je preminul 13. novembra 1940 za posledicami poškodb zadobljenih v preme-gorovni. Ob smrti je bil star 61 let. Rojen je bil v vasi Babino Polje pri Rakeku. Pogreb se je vršil 16. nov. t. l. po civilnem obredu, kakor si je sam pokojnik vedno želel. Dolžnost nas veže, da se prav lepo zahvalimo vsem, ki ste ga obiskali za časa bolezn in ko je ležal na mrtvaškem odru. Hvala lepa vsem, ki ste nas tolažili v urah žalosti in nesreče. Posebno hvala bratu pokojnega Stefanu Sustricu in njegovi družini iz Clevelanda, Ohio in sestri Tereziji Obit iz La Salle, Ill., ko ste prišli od tako daleč spremiti pokojnega brata na njegovi zadnji poti. Pokojni je bil član od 20 let društva št. 138 SNFJ v Strabane, Pa. in član društva št. 149 JSKJ v Strabane, Pa. Najlepša hvala obema društvoma za krasne cvetlice, ki so jih podarili, za stražni ob mrtvaškem odru in za obilno udeležbo pri pogrebu. Srčna hvala vsem za darovane krasne vence in cvetlice in sicer: društvu št. 589 SNFJ, družini Anton in Andrew Martinčić, družinam Justin Martinčić, John Retzel, Frank Samsa, Joseph Samsa, Anton Strajner, John Zigmund, družini Vseničnik iz Cliff Mine, Pa., Mary Tolaski in druž. Kos iz Cuddy, Pa. Druž. Klemenčič iz Bridgeville, Pa. Družinam: La Jevce, Mike Sketel, Matt Sketel, Frank Krulce, John Delarso, mrs. Harry Yecko, druž. Lombardi, Edward Kapilovski in druž. Erzen in Sladić iz Imperial, Pa. Druž. Krasna, Blandino in Brnej, mrs. Yecko in Hotelier druž. Grmadnik in Dalpiaz, Public Health Association, Canonsburg Hospital, Union Local No. 1826, m. "eljeam in otrokom iz First Ward School of Canonsburg, Pa., Continental Can Co., Canonsburg, Pa. Nadalje osedom in družinam: Frank Troha iz Barberton, Ohio, Mrs. Schaff iz Beaver Falls, Pa., in družini Patro. Iskrena hvala vsem skupaj, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali. Najlepša hvala vsem, ki ste dali na naš polag avtomobile in se udeležili pogreba, ter spremenili našega dragega soproga in očeta k mirnem počitku v mirovni.

Tebi ljubi soproga in oče, ki si imel mnogo prijateljev in si bil res skrben oče in dober soproga, želimo počivati v miru in lahka naj Ti boe ameriška zemlja. Zapustil si nas in odšel od nas za vedno, a v sreči naših ostane konec življenja našega. Zaljubljeni ostali: Alice Sustrič, soproga, Henry, William in Edward, sinovi. Alice poročena Yecko, Josephine in Matilda, hčere. Vsi v Canonsburgh, Pa. Steve Sustrič, brat v Clevelandu, Ohio. Terezija Obit v La Salle, Ill., sestra. En brat in še ena sestra v starem kraju.